

SLUŽBENE NOVINE

ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA

Godina IV - Broj 24

ZENICA, Petak, 31. 12. 1999. g.

266.

Na osnovu člana 37. tačka 1. Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 7. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine i finansiranju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 26/96), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 13. sjednici, održanoj dana 21.12.1999.godine, donosi

ZAKON

o porezima Zeničko-dobojskog kantona

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje sistem poreza na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), koje plaćaju fizička i pravna lica, postupak za utvrđivanje i naplatu, kao i postupak za povrat tih poreza.

Član 2.

Prihodi od poreza propisanih članom 3. ovog zakona se raspoređuju u Budžet Kantona i budžete općina.

U Budžet Kantona se raspoređuje:

- 100% prihod od poreza iz člana 3. tačke 9.

U budžete općina se raspoređuje:

- 100% prihod od poreza iz člana 3. tačke 1,2,3,4,5,6,7 i 8.

II. VRSTE POREZA

Član 3.

Ovim zakonom se propisuju sljedeći porezi:

1. porez na dobit fizičkih lica,
2. porez na imovinu,
3. porez na prihod od imovine i imovinskih prava,
4. porez na prihod od autorskih prava, patenata i tehnoloških unapređenja,
5. porez na naslijeđe i poklon,
6. porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti,
7. porez na dobitke od igara na sreću,
8. porez na ukupan prihod fizičkih lica,

9. porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića.

1. Porez na dobit fizičkih lica

Član 4.

Obveznik poreza na dobit fizičkih lica (u daljem tekstu: porez na dobit) je svako fizičko lice koje na osnovu rješenja nadležnog organa, u vidu osnovnog ili dopunskog zanimanja, samostalno obavlja privrednu ili profesionalnu djelatnost u zemlji ili inostranstvu, u cilju sticanja dobiti (vršilac samostalne djelatnosti).

Obveznik poreza na dobit je i fizičko lice koje obavlja dopunsko zanimanje u privredi, kao što je:

- odgajanje živine, zečeva, ribe, riblje mlad, pčela, svilenih buba, kalifornijskih glista, cvijeća, sadnica i sl.,
- skupljanje bilja i šumskih plodova preko vlastitih potreba,
- proizvodnja jaja i gljiva,
- povremeno iskorištavanje zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, kao što je vadenje pijeska, šljunka, kamena, pečenje cigle, crijeva i sl.

Obveznik poreza na dobit je i fizičko lice - profesionalni sportista i sportski radnik koji ostvari prihod po osnovu transfera i nagrada ostvarenih na domaćem ili inostranom takmičenju.

Obveznik poreza na dobit je i strani državljani koji ostvari dobit obavljanjem djelatnosti na području Kantona.

Član 5.

Pod privrednom djelatnošću u smislu člana 4. stav 1. ovog zakona podrazumijeva se proizvođačka, uslužna, ugostiteljska, prevoznicička djelatnost, koje se obavljaju radi sticanja dobiti.

Pod profesionalnom djelatnošću u smislu člana 4. stav 1. ovog zakona podrazumijeva se samostalna djelatnost zdravstvenih radnika, veterinar, advokata, arhitekata, revizora, sudskih tumača, prevodilaca, poreznih savjetnika, novinara, umjetnika, inovatora, književnika, samostalna vaspitna i predavačka djelatnost, kao i druge slične djelatnosti.

Član 6.

Porez na dobit plaća se prema ostvarenoj dobiti, u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda ili u paušalnom iznosu.

Član 7.

Osnovicu poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti je dobit koju čini razlika između prihoda i troškova poslovanja utvrđenih u godini za koju se razrezuje porez u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od prethodnog stava, mjesečna osnovica za razrez akontacije poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti za obveznika koji djelatnost obavlja kao dopunsko zanimanje ne može biti niža od 1/4 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih u privredi Kantona prema posljednjem objavljenom podatku Službe za statistiku Kantona.

Osnovicu poreza na dobit fizičkih lica u paušalnom iznosu utvrđuje općinsko vijeće.

Porez na dobit u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda plaća porezni obveznik iz člana 4. stav 3. ovog zakona, a osnovica za obračun poreza je svaki pojedinačno ostvareni bruto prihod.

Član 8.

Općinsko vijeće posebnim propisom utvrđuje da određeni porezni obveznici porez na dobit mogu plaćati u paušalnom iznosu.

Porez na dobit u paušalnom iznosu ne mogu plaćati porezni obveznici koji obavljaju trgovinsku i ugostiteljsku djelatnost.

Na zahtjev poreznog obveznika koji porez na dobit plaća u paušalnom iznosu, porez na dobit će se utvrditi prema ostvarenoj dobiti ako porezni obveznik podnese zahtjev najkasnije do 31. decembra godine koja prethodi godini za koju porezni obveznik traži da porez na dobit plaća prema ostvarenoj dobiti.

Član 9.

Obveznik poreza na dobit koji se duži porezom na dobit u paušalnom iznosu, a u toku poslovne godine za koju je razrezan paušalni porez na dobit otpočne naplaćivati svoje prihode preko računa od pravnih lica i samostalnih privrednika, pored paušalnog poreza, platit će i porez na dobit u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog bruto prihoda na svaki pojedinačni bruto prihod naplaćen preko računa.

Član 10.

Obveznicima poreza na dobit koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti osnovica poreza na dobit je razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova poslovanja utvrđena na osnovu porezne prijave i tačno vođenih poslovnih knjiga.

Ukupan prihod čini ukupan iznos naplaćenih prihoda od prodaje isporučenih proizvoda, odnosno robe i izvršenih usluga.

Troškove poslovanja čine:

- plaća obveznika sa plaćenim porezima i doprinosima,
- plaća zaposlenih radnika sa plaćenim porezima i doprinosima,
- plaćeni porez na promet za period za koji se porez razrezuje,
- ostali troškovi poslovanja propisani članom 11. ovog zakona.

Član 11.

Ostali troškovi poslovanja iskazuju se pojedinačno i utvrđuju na osnovu vjerodostojnih dokumenata.

Pojedinačni ostali troškovi poslovanja su:

1. nabavna vrijednost utrošenog osnovnog, pomoćnog i pogonskog materijala i troškovi prijevoza tog materijala,
2. plaćeni troškovi energije, rezervnih dijelova i sitnog inventara,
3. calo, rastur, kvar i lom, pod uslovom da je dokumentovan i proknjižen u momentu nastanka, a najviše do iznosa koji se po tom osnovu priznaje u preduzećima iste ili srodne djelatnosti,
4. amortizacija stalnih sredstava, alata i poslovnih prostorija, prema propisima koji važe za preduzeće,
5. otpis sitnog inventara i auto guma,
6. troškovi održavanja stalnih sredstava, osim troškova koji se prema propisima koji važe za preduzeća smatraju izdacima za investicije,
7. plaćene premije osiguranja radnika, sredstava rada i poslovnih prostorija,
8. troškovi zakupnine za poslovne prostorije i stalna sredstva,
9. opći troškovi režije (kancelarijski troškovi, troškovi pošte, telefona, telegrafa, prevoza, grijanja, osvjjetljenja, čišćenja prostorija, troškovi vode, materijala za pakovanje i drugi slični troškovi),
10. naknade na ime provizije Zavodu za platni promet i bankama,
11. troškovi reklame i propagande,
12. isplaćene dnevnice, putni troškovi, terenski dodaci, prevoz na rad i sa rada, naknada za korištenje godišnjeg odmora obvezniku i zaposlenim radnicima u skladu sa propisima koji važe za pravna lica,
13. troškovi prevoza na rad i sa rada obveznika u mjesnom saobraćaju u iznosu pretplatne karte, a ako obveznik putuje na posao i sa posla iz drugog mjesta, odnosno u drugo mjesto, troškovi prema cijenama prevoza u javnom saobraćaju. Ako do mjesta u kojem je poslovna prostorija nema prevoza sredstvima javnog prevoza koji odgovara početku ili završetku radnog vremena, u troškove se priznaju izdaci za putovanje putničkim automobilom obveznika u visini od 20% od cijene litre goriva koje automobil troši po stvarno pređenom kilometru, računajući od mjesta u kome se nalazi njegova poslovna prostorija.

14. nužni troškovi izlaganja na sajmovima, izložbama i revijama, troškovi zaštite na radu predviđeni propisima,

15. isplaćeni trošak za kulturno-umjetnički program i muziku u ugostiteljskim objektima, ako su na te isplate obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi,

16. troškovi stručnog usavršavanja i obrazovanja,

17. isplate na ime vođenja poslovnih knjiga, ako su na te isplate obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi,

18. drugi pojedinačno iskazani ostali troškovi poslovanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Svi troškovi u prijavi moraju biti iskazani i dokazani odgovarajućim dokumentima (računi, zaključnice, platne liste, ugovori, putni nalozi) čiju vjerodostojnost ocjenjuje organ nadležan za poslove evidencije, kontrole i naplate javnih prihoda (u daljem tekstu: Porezna uprava).

Visinu dokumentovanih troškova i njihovu nužnost za ostvarenje ukupnog prihoda priznaje Porezna uprava na osnovu stvarnih normativna i ostalih uslova privredivanja obveznika poreza. Dokumentovani troškovi koji nisu zasnovani na stvarnim normativima obveznika poreza ili ti normativi nedostaju, priznat će se na osnovu normativna preduzeća koje obavlja istu ili srodnu djelatnost, pod istim ili sličnim uslovima.

Na zahtjev Porezne uprave obveznik poreza je dužan podnijeti kalkulaciju troškova proizvodnje i izvršenih usluga.

Član 12.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti dužni su da izdaju račun, odsječak iz kasene trake ili putni nalog za svaki pojedinačno ostvareni prihod.

Računi, kasene trake i putni nalozi moraju imati kopiju i serijski broj i čine knjigovodstvenu dokumentaciju poreznog obveznika.

Računi, kasene trake i putni nalozi prije upotrebe se moraju ovjeriti kod nadležne općinske ispostave Porezne uprave.

Izuzetno, porezni obveznici kojima je zbog posebnosti u obavljanju djelatnosti otežano evidentirati promet putem registar blagajne, kao i oni koji svoje proizvode i usluge naplaćuju na terenu (izvan sjedišta radnje), za naplatu u gotovom novcu mogu izdavati račune-paragon blokove. Ovi računi pišu se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak ostaje u bloku, a drugi se izdaje stranci.

Član 13.

Obveznici poreza na dobit dužni su otvoriti račun i prijaviti ga Poreznoj upravi.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti, izuzev obveznika koji obavljaju niskoakumulativne i deficitarne djelatnosti utvrđene općinskim propisima, dužni su na račun polagati ukupne dnevne pazare najkasnije narednog dana od dana naplate.

Izuzetno od prethodnog stava, porezni obveznici koji ostvaruju dnevne pazare do 2000,00 KM, mogu dva puta sedmično polagati dnevne pazare na račun.

Član 14.

Ako Porezna uprava u postupku razreza poreza utvrdi da poslovne knjige nisu vođene ili nisu vjerodostojne ili u njima nisu iskazani svi prihodi koje je trebalo iskazati, kao i u slučaju da porezni obveznik nije podnio poreznu prijavu, dobit će se utvrditi na osnovu podataka kojima raspolaže Porezna uprava.

Podacima iz prethodnog stava smatraju se podaci iz poslovnih knjiga i iz evidentiranih računa o naplaćenim prihodima preko žiro-računa, o isplatama koja su izvršila pravna lica, o prihodu utvrđenom u postupku razreza poreza i o prihodima utvrđenim eventualnim smanjenjem prihoda.

Član 15.

Ako Porezna uprava nema podataka iz prethodnog člana ili su ti podaci nepotpuni, ukupan prihod utvrdit će se uz sudjelovanje obveznika u postupku razreza, upoređivanjem sa podacima o ukupnom prihodu poreznog obveznika iste djelatnosti koji djelatnost obavlja pod približno jednakim uslovima, pri čemu se kao elementi upoređivanja naročito uzimaju u obzir: lokacija i kapacitet poslovne prostorije, broj zaposlenih, asortiman i cijena proizvoda i usluga, ili tako što će se osnovica utvrđena rješenjem o razrezu poreza za prethodnu godinu uvećati za 30%.

Član 16.

Ako više lica ostvaruje dobit od samostalne djelatnosti zajedničkim obavljanjem te djelatnosti, svako fizičko lice plaća porez na dio dobiti koji mu pripada od zajedničkog poslovanja.

Ako ugovorom o zajedničkom poslovanju nije regulisan način podjele dobiti, ostvarena dobit se dijeli na jednake dijelove.

Član 17.

Porez na dobit plaća se po stopi od 25%.

Izuzetno od prethodnog stava, porezni obveznik iz člana 4. stav 3. porez na dobit plaća po stopi od 20%.

Član 18.

Obračunati iznos poreza na dobit koju državljanin BiH ostvari u inozemstvu umanjit će se za iznos poreza koji je po tom osnovu plaćen u inozemstvu.

Član 19.

Obvezniku poreza na dobit iz člana 4. stav 1. ovog zakona umanjit će se osnovica poreza za prve tri godine od početka obavljanja osnovne djelatnosti, i to:

- za prvu godinu rada 100%
- za drugu godinu rada 70%
- za treću godinu rada 30%

Pod početkom obavljanja djelatnosti u smislu stava 1. ovog člana podrazumijeva se datim prvog izdavanja rješenja za obavljanje djelatnosti poreznom obvezniku od strane nadležnog organa.

Pod početkom obavljanja djelatnosti ne smatra se: promjena djelatnosti, promjena mjesta obavljanja djelatnosti, promjena oblika organizovanja, nastavljajanje djelatnosti u roku od 5 godina, kao i podjela radnje ili spajanje dvije ili više radnji u jednu.

Stranom državljaninu obvezniku poreza na dobit koji prvi put počinje obavljati djelatnost, izuzev ugostiteljske, trgovinske i uslužne djelatnosti gdje je u ukupnom prihodu prihod od usluga veći od 50%, umanjiti će se osnovica poreza na dobit za 100% za prve tri godne rada.

Član 20.

Obvezniku poreza na dobit umanjiti će se osnovica poreza na dobit za ulaganja u nabavku stalnih sredstava i ulaganja u izgradnju i adaptaciju poslovnog prostora u iznosu izvršenih ulaganja u toj godini, a najviše do visine iznosa osnovice poreza na dobit utvrđene za tu godinu.

Ako se stalno sredstvo za čiju je nabavku umanjena osnovica poreza na dobit otuđi u roku od tri godine, obveznik poreza se zadužuje porezom za koji je bio oslobođen, uvećanim za stopu rasta cijena na malo.

Član 21.

Obvezniku poreza na dobit osnovica poreza umanjiti će se za 10% za svako novootvoreno radno mjesto na kojem se uposli novi radnik u godini u kojoj je radnik zaposlen, s tim da ukupno umanjjenje osnovice ne može biti veće od 50%.

Obvezniku poreza na dobit koji zapošljava invalidna lica sa preko 50% invaliditeta i članova porodica poginulih boraca umanjuje se osnovica za razrez poreza na dobit u iznosu od 15% za svakog novoupislenog radnika, a najviše u iznosu od 75%.

Da bi porezni obveznik ostvario pravo na olakšice iz stava 1. 12. ovog člana obavezan je imati prijavljenog radnika na tom radnom mjestu najmanje 24 mjeseca. Ako porezni obveznik otpusti radnika prije navedenog roka, zadužit će se porezom kojeg je bio oslobođen uvećanim za stopu rasta cijena na malo.

Olakšice u smislu ovog člana priznaju se za kalendarsku godinu za koju se razrezuje porez ako je upošljavanje lica iz stava 1. i 2. ovog člana izvršeno u periodu januar-septembar te godine.

Ako je upošljavanje lica iz stava 1. i 2. izvršeno u posljednjem kvartalu godine za koju se razrezuje porez, porezna olakšica se prenosi, odnosno priznaje prilikom razreza poreza za narednu kalendarsku godinu.

2. Porez na imovinu

Član 22.

Porez na imovinu plaćaju fizička i pravna lica koja su vlasnici sljedeće imovine:

- stambenog prostora,
- poslovnog prostora,

- putničkog automobila, osim taksi vozila,
- teretnog motornog vozila,
- motocikla,
- zgrade ili stana za odmor i rekreaciju i garaže.

Ako je imovina u vlasništvu više lica, svako od njih je obveznik poreza srazmjerno dijelu vlasništva, odnosno korisništva.

Član 23.

Porez na imovinu plaća se godišnje u paušalnom iznosu koji ne može biti manji:

a) za stambenu prostoriju.....od 0,50 KM/m²

b) za poslovne prostore.....od 0,75 - II -

c) za putničke automobile (osim taksi vozila):

do 1600 kubika	preko 1600 kubika
- do 2 godine starosti.....	od 50 KM od 100 KM
- od 2 do 5 godina starosti..	od 35 KM od 70 KM
- od 5 do 10 godina starosti	od 25 KM od 50 KM
- preko 10 godina starosti	od 10 KM od 20 KM

d) za teretna motorna vozila

- do 3 t.....	od 100 KM
- od 3 do 8 t.....	od 200 KM
- preko 8 t.....	od 300 KM

e) za motocikle:

- do 2 godine starosti	od 30 KM
- preko 2 godine starosti	od 10 KM

f) za zgradu ili stan za odmor i rekreaciju i garaže od 1 KM/m²

Porez na putničke automobile, teretna motorna vozila i motocikle plaća se godišnje u paušalnom iznosu pri registraciji vozila.

Bez dokaza o plaćenom porezu na imovinu vozilo se ne može registrovati.

Visina poreza iz ovog člana utvrđuje se općinskim propisom.

Član 24.

Porez na imovinu ne plaćaju:

1. BiH, Federacija BiH, kantoni, općine, kao i njihovi organi, organizacije i institucije,
2. strane države pod uslovom reciprociteta,
3. invalidna lica na putnički automobil koji je nabavljen uz porezne olakšice i oslobađanja,
4. institucije koje vozila koriste za potrebe prevoza umrlih,
5. privredna društva za prostore koje koriste u neposrednoj proizvodnji,
6. obrazovne, zdravstvene, penzijske, naučne, kulturne, vjerske, humanitarne i sportske organizacije, udruženja i institucije, kao i zaštita od požara,
7. vlasnici stana ili zgrade za odmor i rekreaciju koje koriste u stambene svrhe izbjegla i raseljena lica.

Član 25.

Pri promjeni vlasnika imovine iz člana 23. ovog zakona u toku kalendarske godine novi vlasnik ne plaća porez na imovinu ako je taj porez plaćen od strane ranijeg vlasnika.

Član 26.

Porez na imovinu razrezuje se unaprijed u godišnjem iznosu za imovinu zatečenu u posjedu poreznog obveznika na dan 31. januara godine za koju se razrez vrši, a za imovinu stečenu u toku godine u visini koja srazmjerno odgovara vremenu od dana sticanja te imovine do kraja godine.

Član 27.

Nadležni općinski organi koji vode evidenciju o imovini iz člana 22. ovog zakona dužni su dostaviti ispostavi Porezne uprave podatke o vlasnicima i njihovoj imovini.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja za građenje objekata dužan je da o izdatim odobrenjima mjesečno obavještava nadležnu Poreznu upravu na čijem području se vrši građenje i na čijem području je prebivalište vlasnika objekta.

Član 28.

Početak primjene odredbi članova od 22. do 27. ovog zakona utvrdit će općinsko vijeće svojim propisom.

3. Porez na prihod od imovine i imovinskih prava

Član 29.

Obveznik poreza na prihod od imovine i imovinskih prava je fizičko lice koje ostvaruje prihod od izdavanja u zakup ili najam nepokretne ili pokretne stvari ili prihod od druge imovine ili imovinskih prava.

Član 30.

Osnovica poreza na prihod od izdavanja u zakup ili najam nekretnosti i pokretnih stvari je ukupan prihod ostvaren u godini za koju se vrši razrez poreza, umanjen za 30% na ime troškova koji su bili nužni za ostvarivanje tog prihoda, a kod iznajmljivanja soba i postelja 50% na ime troškova za ostvarivanje tog prihoda.

Osnovica poreza na prihod od novčanih pozajmica datih u zajam preduzećima ili samostalnim privrednicima je prihod od kamate.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava plaća se i na prihod ostvaren prodajom pokretnih stvari čija nabavna vrijednost, odnosno vrijednost izrade prelazi 2.000,00 KM, bez obzira da li je stvar prodana u nepromijenjenom ili promijenjenom stanju.

Član 31.

Ako je zakupnina primljena za više godina unaprijed, osnovica poreza je ukupno primljena zakupnina.

Član 32.

Ako je iznos najamnine, odnosno zakupnine, prijavljen u nerealnom iznosu, kao prihod od imovine i

imovinskih prava, uzima se vrijednost godišnje zakupnine koja se prema propisima općinskih vijeća može postići izdavanjem u zakup zgrade, stana, odnosno poslovne prostorije i drugih građevinskih objekata.

Član 33.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava plaća se po stopi koja ne može biti niža od 10, ni viša od 20%.

Stopa poreza iz prethodnog stava utvrđuje se općinskim propisom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava ne plaća se na:

1. primanja po osnovu osiguranja života i posljedica nesretnog slučaja,
2. kamate na štednju i na zajmove državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu ili općini.

4. Porez na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja

Član 35.

Obveznik poreza na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja (u daljem tekstu: porez od autorskih prava) je fizičko lice koje ostvari prihod od autorskih prava iz oblasti: književnosti, nauke, umjetnosti i drugih oblasti stvaralaštva, kao što su:

1. pisana djela (umjetnička, naučna, stručna, publicistička, recenzije, studije, i dr.),
2. govorna djela, osim predavanja koja se izvode po nastavnom programu odgojno-obrazovnih institucija,
3. dramska i dramsko-muzička djela,
4. koreografska i pantomimska djela čije je predstavljanje utvrđeno pismeno ili na drugi način.
5. kinematografska djela i djela stvorena na sličan način u kinematografiji,
6. djela likovne umjetnosti i industrijskog dizajna,
7. fotografska djela,
8. kartografska djela (geografske i topografske karte i sl.),
9. križaljke i stripovi,
10. nagrade na takmičenjima za izradu umjetničkih, naučnih, stručnih i ostalih autorskih djela, za izradu idejnih projekata, te nagrade za postignuti uspjeh u nauci i umjetnosti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pod uslovom ako je natječaj za iste objavljen u javnim glasilima ili je napravljen pozivni konkurs,
11. muzička djela,

12. prihod ostvaren izvođenjem muzičkih programa i drugih estradnih programa, te prihod za korištenje izvedenih muzičkih materijala,

13. prihodi ostvareni od patenata i tehničkih unapređenja zaštićenih posebnim propisima,

14. prihodi od izrade prototipova umjetničkih proizvoda koji se ustupaju preduzećima i drugim organizacijama kao modeli za umnožavanje (proizvodnju) takvih proizvoda,

15. prihodi ostvareni od prodaje idejnih skica i crteža u primjenjenoj umjetnosti i od prodaje prototipova primjenjenih umjetnosti kad su ti prototipovi po postojećim običajima zadržali karakter originala.

Član 36.

Obveznik poreza od autorskih prava je i fizičko lice koje ostvari prihod od autorskih prava u inozemstvu, pod uvjetom da ima boravište na Kantonu, kao i strani državljanin koji ostvari prihod od autorskih prava na području Kantona.

Član 37.

Osnovicu poreza od autorskih prava čini prihod ostvaren po osnovu autorskih prava umanjeno za troškove koji su bili nužni za ostvarenje tog prihoda.

Član 38.

Kao nužni troškovi u smislu člana 37. ovog zakona priznaju se:

1. za kiparska djela, tepiserije izrađene u materijalu, keramoplastiku, umjetničku keramiku i vitraž - 50% od ukupnog prihoda,

2. za umjetničku fotografiju iz oblasti nauke, kulture i privrede, zidno slikarstvo i slikarstvo u prostoru u tehnikama: freska, grafika, mozaik, intarzija, emajl, intarzirani i emajlirani predmeti i sl., kostimografiju (pozorišni i modni kostimi izrađeni u materijalu) i umjetničku obradu tekstila (tkani i štampani tekstil) - 35% od ukupnih prihoda,

3. za slikarska i grafička djela, industrijsko oblikovanje s izradom modela i maketa, sitnu plastiku, radove vizualnih komunikacija, radove u oblasti unutrašnje arhitekture i obrade fasada objekata, za oblikovanje prostora, radove na području hortikulture i umjetnički nadzor nad njihovim izvođenjem s izradom modela i maketa, umjetnička rješenja za scenografiju, naučna, stručna, književna i publicistička djela, prevode, muzička i kinematografska djela, te restauratorske radove u oblasti kulture i umjetnosti - 30% od ukupnih prihoda,

4. za izvođenje umjetničkih djela (sviranje, pjevanje, pozorišna i filmska gluma, recitiranje), snimanje filma, idejne skice za tepiseriju i kostimografiju kada se ne izrađuju u materijalu - 15% od ukupnog prihoda,

5. za ostala djela, osim patenata i tehničkih unapređenja - 25% od ukupnog prihoda.

Obvezniku poreza od autorskih prava priznaje se kao trošak poslovanja i naknada koju autor plaća autorskoj agenciji, kao i drugim društvenim i pravnim licima ovlaštenim za prodaju i naplatu od autorskih djela.

Ako je autor kiparskog, slikarskog, naučnog ili stručnog djela izrađenog na zidnim, stropnim ili podnim plohamo imao veće troškove od određenih u stavu 1.

ovog člana, priznat će mu se, na njegov zahtjev, stvarni troškovi pod uslovom da podnesu urednu dokumentaciju (račune i dr.).

Član 39.

Na ime troškova nužnih za ostvarivanje prihoda od patenata i tehničkih unapređenja priznaju se sljedeći izdaci:

1. takse i troškovi koji se plaćaju za zaštitu od patenata prema potvrdi nadležnog organa za zaštitu patenata,

2. troškovi izrade nacrti i tehničkog opisa patenata, odnosno tehničkog unapređenja što su bili sastavni dio prijave kojom se od nadležnog organa traži zaštita patenata, uz potvrdu stručnog lica koje je izradilo te nacrti i tehničke opise.

Potvrdu o realnosti ovih troškova izdaje na zahtjev pronalazača savez (udruženje) izumitelja i autora tehničkih unapređenja Kantona, odnosno F BiH,

3. troškovi za izradu samo jednog prototipa radi provjeravanja patenta, odnosno tehničkog unapređenja koje je prijavljeno, odnosno zaštićeno, ako je prototip izrađen u preduzeću koje može potvrditi da je troškove prototipa snosio sam pronalazač. Ako je pronalazač izradio prototip u vlastitoj režiji, priznat će se troškovi izrade prototipa.

Član 40.

Licima koja nisu autori djela nego samo nosioci imovinskih autorskih prava (nasljednici i drugi nosioci imovinskih prava) priznaju se kao troškovi samo naknade za usluge koje plaćaju agenciji i ostalim ustanovama ovlaštenim za prodaju i naplatu tih prihoda od umjetničkih i ostalih autorskih djela.

Član 41.

Na prihod od autorskih prava kojeg obveznik poreza ostvari od pravnih lica plaća se porez od autorskih prava po svakoj isplati prihoda.

Na prihod od autorskih prava kojeg obveznik poreza ostvari od fizičkih lica plaća se porez od autorskih prava za svaki pojedinačno ostvareni prihod i to u roku od 15 dana od dana ostvarenja prihoda.

Član 42.

Stopa poreza od autorskih prava iznosi 15%.

Član 43.

Obračunati iznos poreza na prihod od autorskih prava koji državljanin BiH ostvari u inozemstvu umanjuje se za porez plaćen na taj prihod u inozemstvu.

5. Porez na naslijeđe i poklon

Član 44.

Porez na naslijeđe i poklon plaća se na nekretnine koje nasljednici i poklonoprimaloci nasljeđuju, prime na poklon ili steknu po drugoj osnovi bez naknade, kao i na pravo uživanja, odnosno korištenja na nekretninu koju fizičko lice stiče na teritoriji Kantona na osnovu Zakona o nasljedstvu, odnosno ugovora.

Porez na naslijeđe i poklon plaća se i na pokretne stvari ako im je pojedinačna vrijednost veća od 2000,00 KM.

Član 45.

Obveznik poreza na naslijeđe i poklon je fizičko lice koje na teritoriji Kantona naslijedi ili primi na poklon imovinu na koju se plaća porez na naslijeđe i poklon.

Obveznik poreza na naslijeđe i poklon je i lice koje naslijedi ili primi na dar pravo uživanja ili korištenja nekretnina.

Član 46.

Ako se nasljednik odrekne nasljedstva ili ga ustupi, porez na naslijeđe i poklon plaća lice kojem je nasljedstvo pripalo, ili mu je ustupljeno.

Član 47.

Obaveza plaćanja poreza na naslijeđe i poklon nastaje u trenutku pravosnažnosti rješenja o naslijeđivanju, odnosno u trenutku prijema poklona.

Poklon se smatra primljenim u trenutku potpisivanja ugovora o poklonu, a ako ugovor nije zaključen, u trenutku kada je poklon primljen.

Član 48.

Ako je naslijedena ili na poklon primljena nepokretna imovina opterećena pravom uživanja, obaveza nasljednika, odnosno poklonoprimalaca za plaćanje poreza na naslijeđe i poklon nastaje po prestanku prava uživanja.

Član 49.

Osnovica poreza na naslijeđe i poklon je tržišna vrijednost naslijedene ili na poklon primljene imovine u trenutku nastanka porezne obaveze nakon odbitka dugova i troškova koji terete imovinu na koju se plaća ovaj porez.

Osnovica iz prethodnog stava umanjuje se i za iznos sredstava koje je nasljednik uložio u imovinu koja je predmet naslijeda prije nastanka porezne obaveze.

Član 50.

Tržišnu vrijednost naslijedene ili na poklon primljene imovine utvrđuje Porezna uprava na način i po postupku utvrđenom propisima koji uređuju bliže tu oblast.

Obveznik poreza mora se pozvati najmanje tri dana prije dana određenog za vršenje procjene da učestvuje kao stranka u postupku procjene. Obveznik poreza ima pravo da u postupku procjene stavlja prijedloge i primjedbe, a komisija koja vrši procjenu dužna je prijedloge i primjedbe koje ne usvoji da unese u zapisnik.

Procjena imovine može se izvršiti i ako se obveznik poreza ne odazove dostavljenom pozivu.

Član 51.

Porez na naslijeđe i poklon plaća se po stopi od 10%.

Član 52.

Porez na naslijeđe i poklon ne plaća:

1. nasljednik, odnosno poklonoprimalac prvog nasljednog reda, supružnik ako je drugog nasljednog reda, roditelji kada naslijeduju i primaju na poklon imovinu od djece i maloljetna djeca bez oba roditelja.

2. nasljednik drugog nasljednog reda kada naslijeduje ili prima na poklon jednu stambenu zgradu, odnosno jedan stan, pod uslovom da je sa ostavio u trenutku njegove smrti, odnosno sa poklonodavcem u trenutku primitka poklona, živio u zajedničkom domaćinstvu i da on i članovi njegove obitelji nemaju drugi stan u vlasništvu,

3. nasljednik drugog nasljednog reda kada naslijeduje ili prima na poklon obradivo poljoprivredno zemljište, ako mu je poljoprivreda osnovno zanimanje,

4. nasljednici, odnosno poklonoprimalci, braća i sestre pod uslovom da se ta imovina ne može otuđiti u roku od 5 godina,

5. Država BiH, Federacija BiH, Kanton, općine, njihovi organi i institucije, vjerske institucije, humanitarne organizacije.

Član 53.

Porez na naslijeđe i poklon ne plaća se na:

- predmete domaćinstva,

- imovinu na koju nasljednik, odnosno poklonoprimalac ne može steći pravo vlasništva, pravo uživanja, odnosno korištenja,

- imovinu koja je naslijedena ili na poklon primljena, a koju porezni obveznik ustupi bez naknade Državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu, općini, njihovim organima i institucijama, vjerskim institucijama i humanitarnim organizacijama.

Porez plaćen prije ustupanja naslijeda ili poklona ne vraća se.

Član 54.

Porez na naslijeđe i poklon ne plaća se kad se uređuju imovinski odnosi bivših supružnika.

Član 55.

Porez na naslijeđe i poklon razrezuje ispostava Porezne uprave na čijem području se nalazi naslijedena ili na poklon primljena imovina.

Ako naslijedena imovina, odnosno poklon sadrži samo pokretnu imovinu, porez razrezuje nadležna ispostava Porezne uprave u prebivalištu poreznog obveznika.

Ako se naslijedena ili na poklon primljena nepokretna imovina nalazi na području dvije ili više općina, razrez poreza vrši ispostava Porezne uprave prema mjestu gdje se imovina nalazi.

Član 56.

Organi kantonalne uprave i sudovi dužni su rješenja o naslijeđivanju i ugovore o poklonu nepokretnih imovina dostaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti rješenja, odnosno ovjere ugovora.

6. Porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti

Član 57.

Obveznik poreza na prihod od poljoprivredne djelatnosti (u daljem tekstu: porez od poljoprivrede) je fizičko lice koje se kao vlasnik ili korisnik zemljišta vodi u katastru zemljišta na dan 31. decembra godine koja prethodi

godini za koju se utvrđuje obaveza plaćanja poreza, ako poljoprivredno dobro ne plaća porez na dobit.

Ako više lica iz prethodnog stava čini jedno domaćinstvo, obveznik poreza je jedan od punoljetnih članova kao predstavnik domaćinstva.

Član 58.

Obveznik poreza od poljoprivrede kome je poljoprivreda osnovno zanimanje smatra se obveznik u členu domaćinstva ima bar jedan član domaćinstva osiguran po propisima zdravstvenog i penzijsko-invalidskog osiguranja poljoprivrednika.

Član 59.

Obveznik poreza od poljoprivrede je i fizičko lice strani državljanin ako je vlasnik ili korisnik zemljišta na području Kantona.

Član 60.

Osnovica poreza od poljoprivrede je katastarski prihod koji se utvrđuje po posebnim propisima.

Član 61.

Stope poreza od poljoprivrede su proporcionalne i mogu biti različite zavisno od toga da li se porez plaća prema katastarskom prihodu, ostvarenoj dobiti, zavisno od toga da li je obvezniku poljoprivreda osnovno ili dopunsko zanimanje ili zavisno od toga da li se zemljište obrađuje.

Za obveznike poreza čije se zemljište nalazi u više katastarskih općina, za koje su općine propisale različite stope poreza od poljoprivrede, porez se razređuje po stopi koja važi za katastarsku općinu u kojoj obveznik ima prebivalište.

Općinska vijeća će u skladu sa sporazumom sa drugim općinama na području Kantona svojim propisima utvrditi stope poreza od poljoprivrede.

Član 62.

Porez od poljoprivrede plaća se na katastarski prihod zemljišta koje se može iskorištavati za poljoprivrednu proizvodnju, bez obzira da li se iskorištava ili ne.

Član 63.

Porez od poljoprivrede ne plaća se za:

1. zemljište čije je iskorištavanje za poljoprivrednu proizvodnju na osnovu zakona zabranjeno,
2. zemljište pod zgradom i dvorišta do 1000 m², ako se ne uživa odvojeno od zgrade i ne izdaje se u zakup,
3. dvorišta vjerskih objekata, grobalja i mezarja,
4. dvorišta stranih država uz zgrade diplomatskih i konzularnih predstavništava pod uslovom reciprociteta, te za zemljište međunarodnih organizacija,
5. zemljišta na kojima su podignuti nasipi, kanali (prokopi) i njihove ustave, odbrambeni vrbaci i zasadi, rovovi i drugi objekti od zemlje potrebni za odbranu od poplava, za odvođnjavanje i navodnjavanje, kao i objekti za potrebe odbrane.

Osllobađanja iz prethodnog stava prestaje čim se zemljište prestane koristiti u svrhu koja daje pravo na oslobođanje.

Prestanak razloga, odnosno uslova za oslobođanje po ovom članu porezni obveznik je dužan prijaviti poreznoj službi u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Član 64.

Vlasnik zemljišta ne plaća porez od poljoprivrede za ono zemljište koje je dao u zakup ili korištenje Kantonu ili općini za koje doživotno prima dogovorenu naknadu.

Član 65.

Općinska vijeća mogu propisati oslobođanja od plaćanja poreza od poljoprivrede na katastarski prihod od novih vinograda, voćnjaka, šuma, vještačkih livada i oslobođanja za obveznike čiji ukupan katastarski prihod ne prelazi iznos koji odredi općinsko vijeće.

Član 66.

Općinska vijeća mogu propisati olakšice u vidu smanjenja poreza od poljoprivrede na prihod za zemljište izloženo eroziji, klizištu, za investiciona ulaganja u ekonomske zgrade, na prihod za voćnjake na kojima je vršena asanacija, za investiciona ulaganja u poljoprivredne strojeve i opremu, za ulaganja u deficitarnu proizvodnju osnovnih poljoprivrednih proizvoda, ako se ulaganja vrše na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj saradnji sa zemljoradničkim zadrugama, kao i u slučaju kada poljoprivrednik ostvaruje prihod iz trajnije saradnje sa zemljoradničkom zadrugom.

Član 67.

Ako usljed elementarnih nepogoda, biljnih bolesti, štetočina ili drugih vanrednih događaja koje porezni obveznik nije mogao spriječiti, bude smanjen prinos na jednoj ili više zemljišnih parcela, smanjuje se katastarski prihod svaki od tih parcela za onoliko postotaka za koliko je na njima smanjen prinos.

Poreznom obvezniku otpisat će se porez ako iznos smanjenja katastarskih prihoda po stavu 1. ovog člana u odnosu na ukupan katastarski prihod zemljišta iznosi više od 25%.

Razlika između ranije razrezanog poreza i poreza na smanjeni katastarski prihod otpisat će se.

Rješenje o smanjenju katastarskog prihoda kao osnovice poreza i odgovarajućeg dijela poreza donosi nadležna Ispostava Porezne uprave.

Član 68.

Porezni obveznik dužan je prijaviti štetu nastalu smanjenjem prinosa Poreznoj upravi u roku od 8 dana od dana njenog nastanka, a ako je šteta nastala neposredno prije ili za vrijeme žetve, prijavu treba podnijeti u roku od 3 dana od dana njezina nastanka.

Ako je šteta nastala na većem dijelu katastarske općine, postupak za procjenu štete pokreće Porezna uprava po službenoj dužnosti u rokovima iz stava 1. ovog člana.

Visinu štete utvrđuje komisija za procjenu štete od elementarnih nepogoda koju imenuje općinsko vijeće.

Član 69.

Ako je došlo do promjene u vlasništvu zemljišta na osnovu odluke državnog organa, na prijedlog državnog organa ili na zahtjev poreznog obveznika otpisat će se porez od poljoprivrede koji tereti to zemljište i to za svo vrijeme u kome obveznik nije sticao prihod od zemljišta.

7. Porez na dobitke od igara na sreću

Član 70.

Porez na dobitke od igara na sreću plaća fizičko lice koje ostvari pojedinačni dobitak od tih igara u iznosu većem od 100,00 KM.

Član 71.

Osnovica poreza na dobitke od igara na sreću je svaki pojedinačni dobitak od igara na sreću u iznosu većem od 100,00 KM.

Ako se dobitci od igara na sreću sastoje od stvari i prava, osnovica poreza na dobitke od igara na sreću je prometna vrijednost stvari ili prava u času ostvarenog dobitka.

Član 72.

Porez na dobitke od igara na sreću obračunava i naplaćuje priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitaka.

Član 73.

Porez na dobitke od igara na sreću plaća se po stopi od 15%.

8. Porez na ukupan prihod fizičkog lica

Član 74.

Obveznik poreza na ukupan prihod fizičkog lica (u daljem tekstu: porez na ukupan prihod) je lice koje ima prebivalište na Kantonu, a koje u toku jedne kalendarske godine ostvari ukupan neto prihod iz jednog ili više izvora preko četverostrukog iznosa prosječne godišnje neto plaće ostvarene u privredi Kantona u godini za koju se vrši razrez poreza.

Osnovica za obračun poreza iz prethodnog stava je iznos ostvaren preko četverostrukog iznosa prosječne godišnje neto plaće ostvarene u privredi Kantona u godini za koju se vrši razrez poreza.

Obveznik poreza u smislu prethodnog stava je i fizičko lice koje ostvari plaću u predstavništvima ili organizacijama u inostranstvu, kao i radnik upućen u inostranstvo radi stručnog usavršavanja.

Obveznik poreza na ukupan prihod je i strani državljanin koji radom u Kantonu ostvari neto prihod iz jednog ili više izvora preko trostrukog iznosa iz stava 1. ovog člana.

Član 75.

Prosječna godišnja neto plaća u smislu člana 74. ovog zakona jednaka je prosječnoj mjesečnoj neto plaći ostvarenoj u privredi Kantona uvećanoj dvanaest puta.

Član 76.

Pod ukupnim neto prihodom iz člana 74. stav 1. ovog zakona smatra se iznos svih plaća i prihoda koji podliježu plaćanju poreza, a koje je obveznik poreza na ukupan prihod naplatio u jednoj kalendarskoj godini u BiH, kao i prihod ostvaren u smislu člana 74. stav 2. ovog zakona, umanjen za poreze koji se plaćaju po ovom zakonu i druge poreze, doprinose i druga davanja koja se plaćaju na plaću.

Obvezniku poreza na ukupan prihod koji porez na dobit od fizičkih lica i porez na prihod od autorskih prava plaća u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog bruto prihoda, pri utvrđivanju godišnjeg neto prihoda priznaju se troškovi koji su bili nužni za ostvarenje tog prihoda na način i pod uslovima iz ovog zakona.

Član 77.

Stranom državljaninu ukupan godišnji neto prihod umanjiti će se za 30% na ime izdataka za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i drugih izdataka u vezi sa njegovim troškovima boravka u BiH.

Član 78.

U ukupan godišnji neto prihod ulaze primanja po osnovu penzija i naknade plaća za vrijeme privremene, spriječenosti za rad usljed bolesti.

U ukupan godišnji neto prihod ne ulaze naknade koje se isplaćuju po osnovu članstva u akademiji nauka, dobitci od igara na sreću i iznos kamata na štednju.

Član 79.

Obvezniku poreza na ukupan prihod umanjiti će se osnovica poreza za svakog izdržavanog člana porodice u visini od 30% prosječne godišnje plaće zaposlenih u privredi Kantona.

Izdržavanim članom porodice, u smislu prethodnog stava ovog člana, smatra se braćni drug, maloljetna djeca, usvojena djeca, djeca na redovnom školovanju do 27. godine starosti, djeca koja su završila školovanje a nisu zaposlena, kao i lica nesposobna za privređivanje koje je obveznik poreza ili njegov braćni drug dužan po zakonu da izdržava.

Ako u porodici ima dva ili više obveznika poreza na ukupan prihod fizičkog lica porezna osnovica iz stava 1. ovog člana smanjuje se za iznos olakšice onom poreznom obvezniku koji je ostvario veći ukupan prihod.

Ako lica iz stava 1. ovog člana imaju druge vlastite prihode, obvezniku poreza na ukupan prihod od iznosa ukupnog smanjenja osnovice odbit će se godišnji iznos tih prihoda.

Član 80.

Osnovica poreza na ukupan prihod umanjiti će se i za iznos koji porezni obveznik u godini za koju se razrez poreza vrši dao:

- na ime poklona Državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu, općinama, zdravstvenim ustanovama, humanitarnim

organizacijama, naučnim, kulturnim, obrazovnim i vjerskim ustanovama,

- za izgradnju objekata komunalne infrastrukture,
- za podizanje i adaptaciju grobalja i vjerskih objekata,
- fondovima za stipendiranje učenika i studenata,
- na ime školovanja, specijalizacije i usavršavanja talenata,
- na ime donatorskih doprinosa za finansiranje međunarodnih sportskih takmičenja na kojima učestvuju sportisti BiH,
- na ime kupovine hartija od vrijednosti koje emituje Država BiH, Federacija BiH, Kanton i općina,
- na ime troškova odbrane doktorske disertacije i magistarskog rada,
- na ime troškova za svaki neotkupljeni patent i tehničko unapređenje u godini za koju su patentirani,
- za plaćanje alimentacije po odluci suda.

Smanjenje osnovice po prethodnom stavu vršit će se samo na zahtjev obveznika poreza i na osnovu dokaza koje je obveznik poreza dužan podnijeti uz prijavu za razrez poreza.

Član 81.

Ako strani državljanin iz člana 74. ovog zakona ostvari prihod oporeziv porezom na ukupan prihod fizičkog lica, a za rad koji je trajao kraće od jedne godine, razrezat će mu se porez na ukupan prihod umanjen za neoporezivi minimum za prethodnu godinu, utvrđen u članu 77. ovog zakona.

Član 82.

Preduzeće je dužno da u roku određenom za podnošenje prijava za razrez poreza na ukupan prihod, na ostvareni neto prihod stranog državljanina u prethodnoj godini, po odbitku neoporezivog iznosa, obračuna i obustavi od primanja stranog državljanina porez na ukupan prihod, a uplatu poreza izvrši u roku od sedam dana od dana posljednje isplate radniku.

Ako strani državljanin prestane da radi u preduzeću prije roka za podnošenje prijave za razrez poreza na ukupan prihod, preduzeće je dužno da obračuna, obustavi i uplati porez na ukupan prihod u roku od sedam dana od dana posljednje isplate radniku.

Ako preduzeće ne postupi po stavu 1. i 2. ovog člana, porez na ukupan prihod za stranog državljanina platit će iz sopstvenih sredstava.

Član 83.

Stope poreza na ukupan prihod mogu biti proporcionalne i progresivne.

Proporcionalna stopa na ukupan prihod ne može biti veća od 20%.

Općinsko vijeće može svojim propisom uvesti i progresivne stope oporezivanja ukupnog prihoda, s tim da najniža stopa ne može biti niža od 10%, a najviša od 40%.

Stopu poreza na ukupan prihod, kao i porezne osnovice kod progresivnog oporezivanja ukupnog prihoda, utvrdit će općinsko vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

9. Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića

Član 84.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (u daljem tekstu: porez na potrošnju) plaća se na potrošnju svih alkoholnih pića, piva, svih bezalkoholnih pića, mineralnih voda, kahve i čaja u ugostiteljskim objektima.

Član 85.

Obveznik poreza na potrošnju jeste pravno i fizičko lice (samostalni privrednik) koji pruža ugostiteljske usluge.

Član 86.

Osnovica poreza na potrošnju jeste maloprodajna cijena pića koja se prodaju u ugostiteljskim objektima, bez poreza na promet usluga.

Član 87.

Stopa poreza na potrošnju iznosi:

1. za alkoholna pića 10%
2. za bezalkoholna pića 5%

Član 88.

Porez na potrošnju plaća se u roku od 5 dana po isteku sedmice u kojoj je izvršena potrošnja pića, prema sjedištu lica, odnosno poslovne jedinice gdje je potrošnja izvršena.

III. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

1. Podnošenje prijave

Član 89.

Obveznici poreza, osim obveznika poreza koji porez na dobit plaćaju u procentu, obveznika poreza od poljoprivrede i obveznika poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića, dužni su Poreznoj upravi podnijeti poreznu prijavu sa podacima potrebnim za utvrđivanje visine poreza.

Oblik i sadržaj porezne prijave iz stava 1. ovog člana propisuje ministar finansija.

Član 90.

Obveznici poreza koji su dužni podnijeti prijavu za razrez poreza moraju biti pozvani na podnošenje porezne prijave javnim pozivom, najkasnije do 31. decembra godine koja prethodi godini za koju se vrši razrez poreza.

Javni poziv za podnošenje porezne prijave objavljuje Porezna uprava oglasom u sredstvima javnog informisanja.

Član 91.

Obveznik poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti, obveznik poreza od imovine i obveznik poreza na ukupan

prihod fizičkih lica dužan je poreznu prijavu podnijeti do 31. januara po isteku godine za koju se utvrđuje porez.

Obveznik poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti i obveznici poreza na prihod od imovine koji u toku godine počne da obavlja djelatnost ili stiče prihod od imovine dužan je Poreznoj upravi podnijeti poreznu prijavu prije obavljanja djelatnosti, odnosno prije sticanja prihoda od imovine.

Član 92.

Obveznici poreza na imovinu dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti do 15. januara godine za koju se utvrđuje porez.

Obveznici poreza na imovinu koji su već jednom podnijeli prijavu za razrez poreza na imovinu nisu dužni podnositi godišnje prijave u slučaju da nije bilo promjena u stanju imovine.

Ako obveznik poreza na imovinu u toku godine stekne imovinu na koju se plaća porez na imovinu, dužan je o tome podnijeti prijavu Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana sticanja imovine.

Porezni obveznici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu dužni su poreznu prijavu podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 93.

Organizatori i posrednici kulturno-umjetničkih i estradnih programa, kao i vlasnici pokretnih samostalnih ugostiteljskih radnji, dužni su podnijeti prijavu o izvođenju programa, odnosno obavljanju djelatnosti, u određenom mjestu Poreznoj upravi općine na čijem području se izvodi program, odnosno obavlja ugostiteljska djelatnost i to najmanje tri dana prije početka izvođenja programa, odnosno obavljanja djelatnosti.

Organizatori kulturno-umjetničkih i estradnih programa dužni su uz prijavu iz stava 1. ovog člana podnijeti i ugovor o autorskom djelu sa izvođačima estradnog programa, kao i blokove ulaznica sa serijskim brojevima na ovjeru Poreznoj upravi.

Bez uvjerenja Porezne uprave o ispunjavanju uvjeta iz stava 1. i 2. ovog člana, nadležni organ ne može dati odobrenje za priređivanje kulturno-umjetničkih, estradnih i sličnih programa.

Član 94.

Obveznik poreza od imovine koji ostvari prihod prodajom pokretne stvari dužan je podnijeti poreznu prijavu u roku od 15 dana od dana izvršene prodaje.

Član 95.

Obveznici poreza na naslijeđe i poklon dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno od dana prijema rješenja o naslijeđu.

Član 96.

Obveznici poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića dužni su podnijeti mjesečnu poreznu prijavu

o obračunatom i plaćenom porezu nadležnoj poreznoj ispostavi do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Pored mjesečne prijave obveznici poreza iz prethodnog stava dužni su podnijeti i godišnju prijavu o obračunatom i plaćenom porezu.

Samostalni privrednici poreznu prijavu iz prethodnog stava podnose do 31. januara, a pravna lica do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Oblik i sadržaj porezne prijave propisuje ministar finansija.

Član 97.

Fizičko lice koje podnese zahtjev za registraciju preduzeća, vršenje samostalne privredne ili profesionalne djelatnosti dužno je uz zahtjev priložiti pismenu izjavu o tome da li je ranije vršilo istu ili sličnu djelatnost na području te ili druge općine, kao i izjavu da li je član njegovog užeg domaćinstva ranije vršilo istu ili drugu djelatnost na području te ili druge općine.

Ako je fizičko lice ili član njegovog domaćinstva ranije obavljalo djelatnost iz prethodnog stava, dužno je u potpunosti izmiriti sve svoje obaveze u općini na čijem je području vršilo djelatnost.

Organ nadležan za registraciju preduzeća i izdavanje odobrenja za vršenje djelatnosti ne može bez izjave, odnosno dokaza iz stava 1. i 2. ovog člana izdati rješenje, odnosno odobrenje.

Organ nadležan za izdavanje rješenja o prestanku obavljanja samostalne djelatnosti bez dokaza o izmirenim obavezama koje su nastale vršenjem te djelatnosti ne može izdati rješenje.

Član 98.

Banke, Zavod za platni promet, organi uprave, sudovi i druga pravna i fizička lica dužni su na zahtjev Porezne uprave dostaviti podatke sa kojima raspolažu, ako su ti podaci od značaja za utvrđivanje njihove porezne obaveze ili poreznih obaveza drugih lica sa kojima su u poslovnom odnosu.

Nadležni organ uprave dužan je Poreznoj upravi dostaviti sva rješenja kojima se odobrava obavljanje djelatnosti, privremena obustava ili prestanak djelatnosti, istovremeno sa dostavom odobrenja, odnosno rješenja poreznom obvezniku.

Općinska služba za upravu koja izdaje odobrenja za građenje, adaptaciju i upotrebu zgrade dužna je primjerak tog odobrenja dostaviti i Poreznoj upravi.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću dužan je primjerak tog odobrenja dostaviti Poreznoj upravi.

2. Obračun i razrez poreza

Član 99.

Porez iz člana 3. tačke 1, 2, 3, 5, 6 i 8. ovog zakona obračunava i razrezuje Porezna uprava na temelju podataka iz porezne prijave, a porez na prihod od

poljoprivredne djelatnosti na osnovu podataka koje joj dostavlja organ uprave nadležan za poslove katastra.

Porez od autorskih prava obračunava i uplaćuje isplatišac prihoda na temelju ovjere i razreza nadležne ispostave Porezne uprave.

Porez na dobitke od igara na sreću obračunava i obustavlja priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića obračunava obveznik poreza.

Član 100.

Radi pravilnog utvrđivanja poreznih obaveza porezna uprava je dužna tokom godine prikupljati podatke o ostvarenim prihodima i troškovima poslovanja poreznih obveznika potrebnih za utvrđivanje obaveza.

Član 101.

Porezna uprava ima pravo pregledati poslovne knjige i poslovne prostorije radi prikupljanja podataka potrebnih za razrez poreza.

Član 102.

Ako Porezna uprava u postupku razreza poreza ustanovi da podaci koje je obveznik poreza naveo u poreznoj prijavi ne odgovaraju stvarnom stanju, utvrdit će osnovicu poreza po svojim nalazima na način utvrđen ovim zakonom.

Član 103.

Podaci o ukupnom prihodu i poreznoj osnovici u visini u kojoj ih je prijavio porezni obveznik i u visini u kojoj su utvrđeni u postupku razreza, te podaci o razrezanom porezu su javni.

Član 104.

Porez iz člana 3. tačke 1, 3, 6 i 8. ovog zakona razrezuje se najkasnije do 30. aprila po isteku godine za koju se razrezuje porez.

Porez iz člana 3. tačke 2. ovog zakona razrezuje se u istom roku unaprijed za tekuću godinu.

Porez na naslijeđe i poklon razrezuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja porezne prijave.

Porez od autorskih prava i porez na dobit u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda obračunava se u momentu isplate prihoda.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića obveznik poreza obračunava u času izvršene potrošnje.

Porezna uprava dužna je obvezniku poreza dostaviti rješenje o razrezu poreza u roku od 15 dana po isteku roka za razrez poreza.

Član 105.

Općinski organ uprave nadležan za poslove katastra nekretnina dužan je do 28. februara svake godine Poreznoj upravi koja razrezuje porez dostaviti spisak domaćinstava sa podacima o katastarskom prihodu zemljišta koje se nalazi na području općine i podacima o prebivalištu obveznika poreza.

Član 106.

Fizičko lice koje vrši djelatnost bez odobrenja nadležnog organa, zadužit će se porezom.

Osnovica poreza za obveznike iz prethodnog stava je ukupno naplaćeni prihod, na koju se primjenjuje stopa poreza na dobit u iznosu od 50%.

O svakom slučaju iz stava 1. ovog člana Porezna uprava je dužna obavijestiti općinski organ nadležan za izdavanje odobrenja, odnosno dozvole.

3. Žalba

Član 107.

Protiv rješenja Porezne uprave može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi nadležnom drugostepenom organu Porezne uprave koja je donijela prvostepeno rješenje.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o razrezu poreza.

Član 108.

Porezna uprava može i bez zahtjeva poreznog obveznika odložiti naplatu poreza do donošenja rješenja po žalbi, o čemu je dužna izvjestiti organ koji rješava po žalbi.

4. Naplata poreza i mjesto plaćanja poreza

Član 109.

Porez na dobit prema ostvarenoj dobiti i porez koji se plaća u paušalnom iznosu plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec, prema sjedištu poslovne jedinice u kojoj obveznik obavlja djelatnost.

Porez na dobit fizičkog lica u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda plaća se u momentu isplate prihoda, prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Porez na dobit obveznika koji djelatnost obavlja bez poslovnog prostora plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec, prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta poreznog obveznika.

Član 110.

Porez na imovinu plaća se u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja, izuzev poreza na motorna vozila koji se plaća odmah pri registraciji vozila za godinu dana unaprijed.

Porez na nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a porez na pokretnu imovinu plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Član 111.

Porez od imovine plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Porez iz prethodnog stava za nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Član 112.

Porez na prihod od autorskih prava plaća se u momentu isplate prihoda, prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Član 113.

Porez na naslijeđe i poklon plaća se u roku od 90 dana od dana donošenja rješenja, a to za nekretnine prema mjestu gdje se nekretnina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Član 114.

Porez od poljoprivredne djelatnosti plaća se kvartalno, u jednakim iznosima, u roku od 15 dana po isteku tromjesečja, prema mjestu gdje se zemljište nalazi.

Član 115.

Porez na dobitke od igara na sreću koji je priređivač igara naplatio i obustavio od dobitnika plaća se 15.-og i zadnjeg dana u mjesecu za tekući mjesec prema sjedištu obveznika.

Član 116.

Porez na ukupan prihod plaća se u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja Porezne uprave prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Član 117.

Porez na potrošnju pića plaća se u roku od 5 dana po isteku sedmice u kojoj je izvršena potrošnja pića, prema sjedištu lica, odnosno poslovne jedinice gdje je potrošnja pića izvršena.

5. Zatezna kamata**Član 118.**

Na iznos poreza propisanih ovim zakonom koji nisu plaćeni u propisanom roku plaća se zatezna kamata.

Visinu zatezne kamate utvrdit će Vlada Kantona po donošenju ovog zakona posebnom odlukom.

Kantonalni ured porezne uprave, u izuzetnim i opravdanim slučajevima, poreznom obvezniku može odobriti odgodu plaćanja dospjelog poreza ili odobriti plaćanje poreza u više rata.

Ako obveznik poreza ne uplaćuje rate u određenom roku, Kantonalni ured porezne uprave će staviti van snage rješenje o odobravanju plaćanja poreza u više rata i preduzeti mjere da se zaostali dug naplati odjedanput.

Odobrena odgoda plaćanja ne oslobađa obveznika poreza od plaćanja kamata na neblagovremeno uplaćene iznose poreza.

Član 119.

Porezni obveznik je dužan, do donošenja rješenja o razrezu poreza koji se plaća u godišnjem iznosu, plaćati akontaciju prema rješenju o razrezu poreza iz posljednje godine za koju je porez razrezan, a u rokovima predviđenim za plaćanje poreza.

Ako se dobit u toku godine bitno poveća ili smanji, Porezna uprava će na osnovu porezne prijave ili po-

dataka sa kojima raspolaže donijeti rješenje o povećanju ili smanjenju akontacije poreza.

Član 120.

Ako je rješenjem Porezne uprave utvrđen veći iznos poreza od poreza plaćenog u vidu akontacija, porezni obveznik je dužan platiti utvrđenu razliku poreza u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

6. Prisilna naplata poreza**6.1. Prisilna naplata poreza od fizičkih lica****Član 121.**

Od poreznog obveznika koji dospjeli porez nije platio u propisanom roku (u daljem tekstu: porezni dužnik) porez će se naplatiti prisilnim putem.

Prisilna naplata se vrši na osnovu rješenja o prisilnoj naplati.

U rješenju iz prethodnog stava mora biti iskazana visina duga, kamate i troškova, naznaka dužnikove imovine iz koje će se porez prisilno naplatiti, način prisilne naplate, te opomena poreznom dužniku da će se dug naplatiti nakon isteka roka, koji ne može biti kraći od osam dana od dana donošenja rješenja.

Član 122.

Porez se prisilno naplaćuje iz cjelokupne imovine, prihoda i potraživanja, osim imovine, prihoda i potraživanja koja su ovim zakonom izuzeta od prisilne naplate.

Porezna uprava koja vrši prisilnu naplatu poreza može popisati svu pokretnu imovinu poreznog dužnika, osim ako postoje dokazi ili okolnosti iz kojih nesumnjivo prolizali da pokretne stvari nisu vlasništvo poreznog dužnika.

Porez od poljoprivrede može se prisilno naplatiti iz prihoda i imovine svakog od članova domaćinstva poreznog dužnika koji su živjeli u domaćinstvu s obveznikom poreza u vrijeme kada su stvoreni prihodi na koje se odnosi dužni porez.

Član 123.

Prisilna naplata se sastoji iz popisa imovine s procjenom i prodaje imovine.

Prije preduzimanja prisilne naplate poreza nadležna Porezna uprava dužna je obvezniku poreza dostaviti pismenu opomenu za plaćanje duga.

Ako porezni dužnik ne plati porez ni poslije opomene iz prethodnog stava, ovlašteni radnik je dužan da mu uruči rješenje o prisilnoj naplati i pristupiti popisu i procjeni imovine.

Ukoliko dužnik poreza ili punoljetni članovi njegovog domaćinstva odbije prijem rješenja o prisilnoj naplati, što će se konstatovati u zapisniku o popisu i procjeni imovine, smatrat će se kao da je rješenje uručeno i pristupiti popisu i procjeni imovine.

Popis imovine sa procjenom ne može se izvršiti prije nego što protekne najmanje tri dana od dana dostavljanja

pismene opomene, a prodaja imovine prije nego što protjeke osam dana od dana izvršenog popisa sa procjenom.

Izuzetno od prethodnog stava, ako se popisuje, odnosno prodaje roba podložna kvaru, ove radnje se mogu vršiti i u rokovima kraćim od osam dana.

Član 124.

Popis i prodaju pokretne imovine poreznog dužnika vrši ovlašten radnik nadležne Porezne uprave, a na osnovu rješenja o prisilnoj naplati.

Član 125.

Porezni dužnik snosi sve troškove prisilne naplate, osim troškova popisa i procjene ako je dug podmicao u roku od osam dana od dana izvršenog popisa.

Troškovi popisa i prinudne naplate obračunavaju se po stopi od 3% od vrijednosti popisane imovine, a najmanje 50 KM.

Ostali troškovi (čuvanja, prenosa stvari i sl.) terete poreznog dužnika u stvarnom iznosu prema mjesnim prilikama.

Član 126.

Protiv rješenja o prisilnoj naplati porezni dužnik može u roku od osam dana od dana prijema rješenja uložiti prigovor nadležnoj Poreznoj upravi.

Žalba iz prethodnog stava obustavlja daljnji postupak prisilne naplate.

O prigovoru rješava Porezna uprava koja je donijela rješenje o prisilnoj naplati.

Protiv rješenja po prigovoru porezni dužnik može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Poreznoj upravi, što ne odlaže daljnji postupak prisilne naplate.

Član 127.

Prisilna naplata poreza se obustavlja kada porezni dužnik isplati porez koji dužuje sa kamatama i troškovima, ili kada na drugi način prestane obaveza plaćanja duga.

Član 128.

Pokretna imovina poreznog dužnika se popisuje sljedećim rasporedom:

1. gotov novac,
2. sredstva na žiro-računu i deviznom računu,
3. obveznice zajma ili drugi vrijednosni papiri ako su dospjeli na naplatu ili se mogu eskontovati,
4. nakit i druge dragocjenosti,
5. ostala pokretna imovina i to prvenstveno ona koja se može lako unovčiti.

Porezni dužnik može ponuditi redosljed popisa pokretne imovine ako se na taj način ne bi otežala pravovremena naplata poreza.

Član 129.

Pokretna imovina se popisuje u prisustvu poreznog dužnika ili jednog od punoljetnih članova njegovog domaćinstva.

Ukoliko prilikom popisa nije prisutan porezni dužnik ili punoljetni član njegovog domaćinstva, popis se može izvršiti u prisustvu dva punoljetna građana kao svjedoka.

Član 130.

Ako porezni dužnik odbije sam otvoriti i pokazati stvari u poslovnoj prostoriji ili stanu, ovlašten radnik može otvoriti zaključane prostorije, namještaj ili drugo da bi izvršio popis i procjenu.

Radnja iz prethodnog stava ovog člana će se izvršiti samo ako se prisilna naplata ne može izvršiti na drugi način i ako ovlašteno lice ima posebno rješenje Porezne uprave kojim se određuje izvršenje ove radnje za svaki slučaj posebno.

Član 131.

Prilikom popisa pokretne imovine ovlašten radnik obavlja i procjenu, a u slučaju potrebe može pozvati posebnog procjenitelja.

Na zahtjev poreznog dužnika ovlašten radnik će pozvati procjenitelja, a nije obavezan prihvatiti prijedlog u pogledu odabira lica procjenitelja.

Član 132.

U slučaju da porezni dužnik izjavi da su popisane nekretnine vlasništvo trećeg lica, a za to ne pruži dokaze ni on ni treće lice, ovlašten radnik može i te stvari popisati, ali je dužan uputiti zainteresovane strane da mogu podnijeti tužbu nadležnom sudu u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti o popisu radi dokazivanja svoga prava vlasništva.

Podnošenjem tužbe sudu u roku iz prethodnog stava ovog člana odlaže se prodaja popisanih stvari do okončanja sudskog postupka.

Član 133.

Popisana pokretna imovina ostavlja se na čuvanje poreznom dužniku.

Ako porezni dužnik otuđi, uništi ili ošteti popisanu pokretnu imovinu, Porezna uprava će podnijeti krivičnu prijavu sudu, a u cilju naplate duga odmah će se izvršiti novi popis preostale imovine poreznog dužnika bez posebnog rješenja.

Član 134.

Radi naplate dospjelog poreza Porezna uprava će rješenjem blokirati račun, odnosno staviti zabranu na plaću i druga potraživanja poreznog dužnika, kojim se njegovom dužniku nalaže da isplatu potraživanja izvrši u korist dužnog poreza.

Član 135.

Dužnik poreznog dužnika može, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja o stavljanju zabrane, podnijeti Poreznoj upravi prigovor o nepostojanju potraživanja poreznog dužnika, da je potraživanje uvjetno ili da nije dospjelo na naplatu.

Ukoliko Porezna uprava smatra da je prigovor iz prethodnog stava neosnovan dužna je o tome obavijestiti

poreznog dužnika u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Porezni dužnik može u roku od 30 dana od dana prijema obavijesti iz prethodnog stava podnijeti tužbu sudu radi utvrđivanja osnovanosti prigovora.

Član 136.

Ako dužnik poreznog dužnika nije podnio prigovor, ili je njegov prigovor odbijen, a ne postupi po rješenju iz člana 134. ovog zakona, rješenje na koje je stavljena potvrda izvršenosti, na zahtjev Porezne uprave izvršit će Zavod za platni promet iz sredstava dužnika poreznog dužnika, ako je pravno lice, a od građanina i građansko pravnih lica rješenje će izvršiti Porezna uprava.

Član 137.

Sljedeća imovina i prihodi ne mogu biti predmet prisilne naplate:

1. odjeća, obuća, rublje, posteljina, posude, štednjak i drugi namještaj koji je poreznom dužniku i članovima njegovog domaćinstva nužno potreban,
2. hrana i ogrjev za četiri mjeseca za poreznog dužnika i članove njegovog domaćinstva,
3. naučne knjige i naučna sredstva koja su nužna poreznom dužniku,
4. dječiji dodatak i socijalna pomoć,
5. dvije trećine plaće radnika, kao i dvije trećine penzija, invalidnina, te naknada za slučaj sprječivosti za rad, s tim da dužniku mora ostati najmanje iznos u visini najniže plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku,
6. novčana primanja koja predstavljaju nadoknadu stvarnih troškova (dnevnice, putni i drugi troškovi),
7. naknade i nagrade koje osuđena lica primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama,
8. stipendije,
9. primanja vojnika na odsluženju vojne obaveze,
10. potraživanja na ime zakonskog izdržavanja,
11. potraživanja po osnovu osiguranja imovine i lica,
12. naknade koje maloljetna lica primaju za obavljani rad u odgojnim ustanovama ili domu za preodgoj.

Član 138.

Prinudnu naplatu iz pokretne imovine vrši Porezna uprava koja je donijela prvostepeno rješenje o razrezu poreza.

Ako se pokretna imovina poreznog dužnika, koja je predmet prinudne naplate, nalazi na području druge općine, prinudna naplata se vrši preko Porezne uprave te općine, koja je dužna pokrenuti postupak za naplatu u roku od 30 dana od dana prijema rješenja za izvršenje prinudne naplate.

Prinudnu naplatu iz potraživanja poreznog dužnika vrši Porezna uprava kod koje se vodi dugovanje.

Član 139.

Ako su popisane stvari podložne kvaru, mogu se unovčiti neposrednom prodajom po tržišnim cijenama, ali ne ispod 2/3 tih cijena, osim ako na nižu cijenu pristaje porezni dužnik.

Član 140.

Na zahtjev poreznog dužnika nadležna Porezna uprava će dozvoliti poreznom dužniku da sam proda popisano imovinu.

Ukoliko postoji sumnja da porezni dužnik neće isplatiti dužni porez, Porezna uprava može tražiti garanciju trećeg lica ili prodaju na način iz stava 1. ovog člana dozvoliti u prisustvu ovlaštenog radnika.

Nadležna Porezna uprava može, radi postizanja bolje cijene i smanjenja troškova, odrediti da se popisana pokretna imovina proda preko komisije ili trgovinske radnje.

Član 141.

Javna prodaja popisane imovine se provodi na osnovu oglasa objavljenog u sredstvima javnog informisanja.

Javna prodaja može početi samo ako su se javila najmanje dva ponuđača.

Imovinu koja je predmet javne prodaje ne mogu kupovati: porezni dužnik, članovi njegovog domaćinstva, radnici Porezne uprave, kao ni lica koja su učestvovala u popisu.

Popisane pokretne stvari javno se prodaju s početnom cijenom koja je utvrđena prilikom popisa.

Ako se na javnoj prodaji ne postigne utvrđena početna cijena, popisana pokretna imovina će se prodati po najvećoj ponudenoj cijeni, s tim da ta cijena ne može biti manja od polovine procijenjene vrijednosti.

Ako se za pojedine stvari koje su predmet javne prodaje ne postigne ni polovina procijenjene vrijednosti, može se u roku od najmanje pet dana održati druga javna prodaja, na kojoj se popisane stvari mogu prodati bez obzira na visinu postignute cijene.

Ako se na ponovljenoj javnoj prodaji popisana pokretna imovina ne može prodati, Porezna uprava može odrediti da se takve stvari komisijom prodaju.

Član 142.

O provođenju postupka javne prodaje vodi se zapisnik, u koji se unose svi podaci o načinu, vremenu i mjestu prodaje, ponuđačima i druge pojedinosti koje su od interesa za sva lica koja su sudjelovala u prodaji.

Zapisnik potpisuju izvršitelj javne prodaje i kupac.

Član 143.

Porezna uprava može, po odobrenju Vlade Kantona, od poreznog dužnika preuzeti u državno vlasništvo nekretnine koje porezni dužnik pismeno ponudi radi otplate dužnog poreza.

Ako je vrijednost nekretnine iz stava 1. ovog člana veća od iznosa dužnog poreza, Vlada može odlučiti da se

ponudena nepokretna imovina primi u cjelosti, s tim da se vrijednost koja prelazi iznos dužnog poreza isplati poreznom dužniku.

Član 144.

Iz ukupno plaćenih ili prinudno naplaćenih obaveza prvo se podmire troškovi prinudne naplate, zatim kamate, novčane kazne po ovom zakonu, te dužni porez.

6.2. Prisilna naplata poreza od pravnih lica

Član 145.

Od pravnih lica obveznika poreza koji porez nije platio u propisanom roku, porez će se naplatiti prisilnim putem.

Postupak prisilne naplate provodi Porezna uprava podnošenjem naloga za prisilnu naplatu Zavodu za platni promet.

Nalogom za prisilnu naplatu Porezna uprava će naložiti Zavodu za platni promet da izvrši prenos dužnog poreza, kamate i troškova prisilne naplate sa računa poreznog dužnika na odgovarajući uplatni račun.

Na iznos duga iz prethodnog stava Porezna uprava će poreznom dužniku zaračunati i 1% na ime pokrića svojih troškova.

Član 146.

Ukoliko se u roku od 60 dana od dana izdavanja naloga za prisilnu naplatu ne podmiri porezna obaveza dužnika poreza, Porezna uprava će donijeti rješenje o prisilnoj naplati duga iz cjelokupne imovine poreznog dužnika.

Prisilna naplata po prethodnom stavu provest će se po propisima po kojima se provodi prisilna naplata potraživanja od pravnih lica.

6.3. Posebne odredbe o prisilnoj naplati

Član 147.

Radi provođenja postupka prisilne naplate poreza propisanih ovim zakonom, naplate kamate i troškova prisilne naplate, Porezna uprava može, pod uslovima iz člana 148. ovog zakona, rješenjem privremeno zabraniti poreznom obvezniku rad pečačenjem poslovnih prostorija.

Član 148.

Poreznom dužniku, samostalnom privredniku, koji ne plati dug u roku od tri dana od dana pismene opomene za plaćanje duga, odnosno pravnom licu u roku od 30 dana od dana podnošenja naloga za prisilnu naplatu Zavodu za platni promet, organ nadležan za kontrolu naplate poreza po ovom zakonu može rješenjem privremeno zabraniti poreznom obvezniku dalji rad pečačenjem poslovnih prostorija, onemogućavanje korištenja prostorija, uređaja i druge opreme za rad, dok se ne otklone razlozi za postojanje zabrane.

Poslovni objekat-prostor organ iz prethodnog stava će opečatiti najkasnije u roku od dva dana od dana izmirenja obaveza poreznog dužnika.

7. Jemstvo

Član 149.

Ako se porez ne može naplatiti iz imovine poreznog dužnika, naplatiti će se iz imovine članova njegovog domaćinstva koji su tu imovinu stekli od poreznog obveznika po bilo kojem osnovu.

Ako je porezni dužnik, da bi izbjegao obavezu plaćanja poreza, pravnim poslom otuđio imovinu u korist lica koje nije član njegovog domaćinstva, Porezna uprava može takav posao pobijati pred sudom, pod uslovom da je kupac znao za takvu namjeru poreznog dužnika.

Lice koje kao vlasnik ili posjednik nije upisan u katastar zemljišta, a koristi zemljište, solidarno jamči za porez na to zemljište sa licem koje je kao vlasnik ili posjednik upisan u katastar zemljišta.

Za naplatu poreza koji se plaća na dobitke od igara na sreću jamči isplatišlac.

Ako više lica ostvaruje prihod zajedničkim obavljanjem djelatnosti, solidarno jamče za obaveze po osnovu zajedničkog obavljanja djelatnosti.

Član 150.

Porezni dužnik koji otuđi strojeve, uređaje ili inventar što su mu služili za obavljanje djelatnosti ili otuđi radnju u cjelini, dužan je prethodno izmiriti svoje porezne obaveze.

Ako novi vlasnik preuzme imovinu iz stava 1. ovog člana, a da porez nije plaćen od strane ranijeg vlasnika, za naplatu dospjelog poreza jamči solidarno sa poreznim dužnikom i novi vlasnik do visine vrijednosti preuzete imovine.

Član 151.

Gradanin koji drži u zakupu zemljište na koje se plaća porez od poljoprivrede solidarno odgovara sa zakupodavcem za dužni porez što otpada na to zemljište do visine zakupnine.

Član 152.

Lica koja vlasnicima putujućih zabavnih radnji, odnosno priređivačima zabavnih priredbi uz naplatu ili besplatno ustupaju svoj stambeni ili poslovni prostor solidarno odgovaraju sa poreznim obveznikom za sve porezne obaveze.

8. Otpis poreza i zastara

Član 153.

Pravo na naplatu poreza, kamate i troškova prisilne naplate zastarijeva za pet godina nakon isteka godine u kojoj je dužne iznose trebalo naplatiti.

Pravo poreznog obveznika na povrat pogrešno ili više uplaćenog iznosa poreza, kamate i troškova prisilne

naplate zastarijeva za pet godina nakon isteka godine u kojoj su naplaćeni.

Član 154.

Rok zastarijevanja prava na naplatu poreza, kamate i troškova prisilne naplate po ovom zakonu prekida se svakom službenom radnjom koju preduzme Porezna uprava radi naplate.

Rok zastarijevanja prava na povrat nepravilno ili više uplaćenog poreza, kamate i troškova prisilne naplate po ovom zakonu prekida se svakom radnjom koju je obveznik preduzeo kod Porezne uprave radi povrata.

Nakon svakog prekida zastarijevanje počinje ponovo teći.

U svakom slučaju zastarijevanje nastupa istekom deset godina od dana kada je prvi put počelo teći.

Član 155.

Dospjeli iznos poreza koji se ne može naplatiti prisilnim putem otpisuje se kao nenaplativ ako:

- je porezni dužnik umro ili se odselio u nepoznato mjesto, a nije ostavio pokretnu ili nepokretnu imovinu iz kojih se može naplatiti dospjeli porez. Ako se iz umrlog naknadno pronađe imovina ili se sazna novo prebivalište poreznog dužnika, ponovo će se zadužiti otpisanim porezom ukoliko nije nastupila zastarijevanje prava na naplatu,

- se prisilnom naplatom koja se vršila svake godine bez uspjeha dug nije mogao naplatiti ni nakon isteka treće godine od dana dospelosti.

Član 156.

Ako se nakon otpisa pojavi mogućnost naplate otpisanog poreza, porezni dužnik će biti ponovo zadužen otpisanim porezom, ako nije nastupila zastarijevanje prava na naplatu.

Ne smatra se nenaplativim i ne može se otpisati dospjeli porez na koji postoji jemstvo prema odredbama ovog zakona ili ako postoji imovina iz koje se porez može naplatiti.

U izuzetnim slučajevima, ako bi se naplatom poreza dovelo u pitanje nužno izdržavanje poreznog dužnika i članova njegovog domaćinstva, porez se može otpisati u cjelosti ili djelimično.

O otpisu poreza rješava Porezna uprava.

9. Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza i povrat poreza

Član 157.

Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza utvrđenim ovim zakonom vrši Porezna uprava.

Član 158.

Porezni obveznik koji je platio porez propisan ovim zakonom, a koji nije bio dužan uplatiti ima pravo na povrat plaćenog poreza, plaćene kamate i troškova prisilne naplate plaćene po odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat.

Ukoliko poreznom obvezniku nije vraćen porez koji je ostvario pravo na povrat u roku iz prethodnog stava ovog člana, na iznos poreza koji nije bio dužan platiti, odnosno na iznos poreza koji nije vraćen u propisanom roku, porezni obveznik ima pravo na kamatu iz člana 118. ovog zakona.

Član 159.

Porezni obveznik zahtjev za povrat poreza podnosi nadležnoj Poreznoj ispostavi, uz koji prilaže i dokaz o plaćenom porezu.

Pravo na povrat poreza, kamate i troškova prisilne naplate utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Povrat poreza vrši se na teret odgovarajućeg uplatnog računa, a u korist poreznog obveznika.

IV. VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

Član 160.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti dužni su voditi knjigu prihoda i rashoda, kao i knjigu stalnih sredstava (u daljem tekstu: poslovne knjige).

Pored poslovnih knjiga iz prethodnog stava, kao i knjiga predviđenih Pravilnikom o primjeni odredaba Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, obveznici poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića dužni su voditi i knjigu nabavke alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Ministar finansija donosi propise o sadržaju i načinu vođenja poslovnih knjiga propisanih ovim zakonom.

Član 161.

Poslovne knjige moraju se voditi po principu dnevne ažurnosti. Svakodnevno se unose tačni podaci za utvrđivanje ukupnog prihoda, troškova poslovanja, dobiti i podaci o uplati javnih prihoda.

Knjigovodstveno stanje na kraju dana mora odgovarati stvarnom stanju.

Porezni obveznik je dužan prije upotrebe ovjeriti poslovne knjige kod Porezne uprave.

Član 162.

Porezni obveznici su dužni držati poslovne knjige u svojim poslovnim prostorijama i na zahtjev inspektora staviti ih na uvid.

Ako je vođenje poslovnih knjiga povjereno drugoj osobi, koja na osnovu odobrenja nadležnog organa obavlja poslove vođenja poslovnih knjiga, poslovne knjige poreznog obveznika mogu se nalaziti u poslovnim prostorijama te osobe.

U slučaju odsutnosti porezni obveznik je dužan ovlastiti zaposlenog radnika ili člana domaćinstva da na zahtjev inspektora stavi poslovne knjige na uvid.

Porezni obveznici koji djelatnost obavljaju bez poslovnih prostorija dužni su poslovne knjige držati u mjestu obavljanja djelatnosti.

Rok čuvanja poslovnih knjiga je pet godina po isteku godine na koju se odnose.

Član 163.

Obveznik poreza na dobit fizičkih lica je dužan šestomjesečno, na osnovu podataka iz poslovnih knjiga sačiniti pregled ukupno naplaćenih prihoda i troškova poslovanja i podnijeti ga Poreznoj upravi najkasnije 15 dana po isteku polugodišta.

Član 164.

Poslovne knjige ne smatraju se vjerodostojnim i ne služe za utvrđivanje poreza propisanih ovim zakonom ako:

- nisu vođene ili ako obveznik poreza nije izdavao račune ili odsječke kasene trake za prodatu robu ili izvršene usluge,

- u knjigama nisu iskazani svi prihodi, a što je utvrđeno inspekcijским nadzorom,

- je snimanjem utvrđeno da ukupan godišnji prihod ne odgovara ukupnom prihodu iskazanom u poslovnim knjigama.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 165.

Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1. ako Poreznoj upravi ne podnese prijavu o organizovanju kulturno-umjetničkih i estradnih programa (član 93);

2. ako ne podnese mjesečnu ili godišnju prijavu o obračunatom i plaćenom porezu (član 92,96);

3. ako ne postupi po zahtjevu Porezne uprave (član 98);

4. ako ne obračuna i ne obustavi porez od autorskih prava, porez na dobitke od igara na sreću i porez na potrošnju pića (član 99. stav 2, 3, 4);

5. ako ne obračuna porez na dobit u procentu od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda (član 104. stav 4.);

6. ako ne uplati obračunati porez na dobitke od igara na sreću (član 115);

7. ako ne uplati porez na potrošnju pića (član 117).

Za prekršaj iz prethodnog stava ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 1.000,00 KM.

Član 166.

Novčanom kaznom u visini od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obveznik poreza - imalac radnje, odnosno vršilac samostalne djelatnosti:

1. ako ne izda račun, putni nalog ili odsječak iz kasene trake za svaki pojedinačno ostvareni prihod (član 12);

2. ako na račun ne polaže pazare (član 13);

3. ako ne podnese poreznu prijavu ili u prijavi prikaže netačne podatke za razrez poreza (član 89, 91, 92, 94, 95 i 96);

4. ako Poreznoj upravi ne podnese prijavu o organizovanju kulturno-umjetničkog ili estradnog programa (član 93);

5. ako ne izvrši uplatu poreza u propisanim rokovima (član 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116 i 117);

6. ako ne izvrši uplatu akontacije poreza (član 119);

7. ako ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prisilne naplate;

8. ako netačno ili neažurno vodi poslovne knjige ili ih ne ovjeri kod Porezne uprave, kao i ako knjigovodstveno stanje ne odgovara stvarnom stanju (član 161);

9. ako poslovne knjige ne drži na propisanom mjestu ili ako u slučaju odsutnosti porezni obveznik ne ovlasti drugo lice da na zahtjev poreznog inspektora stavi poslovne knjige na uvid (član 162);

10. ako Poreznoj upravi ne dostavi šestomjesečni pregled ukupno naplaćenih prihoda i troškova poslovanja (član 163).

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 50,00 do 500,00 KM.

Član 167.

Novčanom kaznom u visini od 500,00 - 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obveznik poreza - imalac radnje, odnosno vršilac samostalne djelatnosti:

1. ako ne otvori račun i ne prijavi ga Poreznoj upravi;

2. ako da netačnu ili lažnu izjavu (član 97);

3. ako ne vodi poslovne knjige (član 160);

4. ako ovlaštenom radniku Porezne uprave ne dozvoli pregled poslovnih knjiga (član 162);

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 50,00 do 500,00 KM.

Član 168.

Novčanom kaznom u visini od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u nadležnom organu:

1. ako izvrši registraciju djelatnosti ili samostalne radnje, kao i izda rješenje o prestanku obavljanja samostalne djelatnosti bez dokaza da su plaćeni porezi i doprinosi (član 97);

2. ako registruje motorno vozilo bez dokaza o plaćenom porezu (član 23);

3. ako na zahtjev Porezne uprave ne dostavi podatke iz člana 98. stav 1.

Član 169.

Za prekršaje iz člana 166. tačke 1., 3., 8., 9. i 10. i člana 167. tačke 3. i 4. učinjene u ponovljenom postupku kontrole drugi put, nadležni organ će, pored novčane kazne, izreći i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja samostalne djelatnosti.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 170.

Porezne obaveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se prema propisima koji su važili u momentu nastanka porezne obaveze.

Obveznik poreza na dobit je i fizička osoba - profesionalni sportista i sportski djelatnik koji ostvari prihod po temelju transfera i nagrada ostvarenih na domaćem ili inozemnom natjecanju.

Obveznik poreza na dobit je i strani državljanin koji ostvari dobit obavljanjem djelatnosti na području Kantona.

Članak 5.

Pod gospodarskom djelatnošću u smislu članka 4. stavak 1. ovog zakona podrazumijeva se proizvođačka, uslužna, ugostiteljska, prijevoznika djelatnost, koje se obavljaju radi stjecanja dobiti.

Pod profesionalnom djelatnošću u smislu članka 4. stavak 1. ovog zakona podrazumijeva se samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, advokata, arhitekata, revizora, sudskih tumača, prevoditelja, poreznih savjetnika, novinara, umjetnika, inovatora, književnika, samostalna vaspitna i predavačka djelatnost, kao i druge slične djelatnosti.

Članak 6.

Porez na dobit plaća se prema ostvarenoj dobiti, u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda ili u paušalnom iznosu.

Članak 7.

Osnovicu poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti je dobit koju čini razlika između prihoda i troškova poslovanja utvrđenih u godini za koju se razrezuje porez sukladno ovom zakonu.

Iznimno od prethodnog stavka, mjesečna osnovica za razrez akontacije poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti za obveznika koji djelatnost obavlja kao dopunsko zanimanje ne može biti niža od 1/4 prosječne mjesečne neto plaće zaposlenih u gospodarstvu Kantona prema posljednjem objavljenom podatku Službe za statistiku Kantona.

Osnovicu poreza na dobit fizičkih osoba u paušalnom iznosu utvrđuje općinsko vijeće.

Porez na dobit u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda plaća porezni obveznik iz članka 4. stavak 3. ovog zakona, a osnovica za obračun poreza je svaki pojedinačno ostvareni bruto prihod.

Članak 8.

Općinsko vijeće posebnim propisom utvrđuje da određeni porezni obveznici porez na dobit mogu plaćati u paušalnom iznosu.

Porez na dobit u paušalnom iznosu ne mogu plaćati porezni obveznici koji obavljaju trgovinsku i ugostiteljsku djelatnost.

Na zahtjev poreznog obveznika koji porez na dobit plaća u paušalnom iznosu, porez na dobit će se utvrditi prema ostvarenoj dobiti ako porezni obveznik podnese zahtjev najkasnije do 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju porezni obveznik traži da porez na dobit plaća prema ostvarenoj dobiti.

Članak 9.

Obveznik poreza na dobit koji se duži porezom na dobit u paušalnom iznosu, a u tijeku poslovne godine za koju je razrezan paušalni porez na dobit otpočne naplaćivati svoje prihode preko računa od pravnih osoba i samostalnih gospodarstvenika, pored paušalnog poreza, platit će i porez na dobit u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog bruto prihoda na svaki pojedinačni bruto prihod naplaćen preko računa.

Članak 10.

Obveznicima poreza na dobit koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti osnovica poreza na dobit je razlika između ukupnih prihoda i ukupnih troškova poslovanja utvrđena na temelju porezne prijave i točno vođenih poslovnih knjiga.

Ukupan prihod čini ukupan iznos naplaćenih prihoda od prodaje isporučenih proizvoda, odnosno robe i izvršenih usluga.

Troškove poslovanja čine:

- plaća obveznika sa plaćenim porezima i doprinosima,
- plaća zaposlenih djelatnika sa plaćenim porezima i doprinosima,
- plaćeni porez na promet za period za koji se porez razrezuje,
- ostali troškovi poslovanja propisani člankom 11. ovog zakona.

Članak 11.

Ostali troškovi poslovanja iskazuju se pojedinačno i utvrđuju na temelju vjerodostojnih dokumenata.

Pojedinačni ostali troškovi poslovanja su:

1. nabavna vrijednost utrošenog osnovnog, pomoćnog i pogonskog materijala i troškovi prijevoza tog materijala,
2. plaćeni troškovi energije, pričuvnih dijelova i sitnog inventara,
3. calo, rastur, kvar i lom, pod uvjetom da je dokumentovan i proknjižen u momentu nastanka, a najviše do iznosa koji se po tom temelju priznaje u poduzećima iste ili srodne djelatnosti,
4. amortizacija stalnih sredstava, alata i poslovnih prostorija, prema propisima koji važe za poduzeće,
5. opis sitnog inventara i auto guma,
6. troškovi održavanja stalnih sredstava, osim troškova koji se prema propisima koji važe za poduzeća smatraju izdacima za investicije,
7. plaćene premije osiguranja djelatnika, sredstava rada i poslovnih prostorija,
8. troškovi zakupnine za poslovne prostorije i stalna sredstva,
9. opći troškovi režije (uredski troškovi, troškovi pošte, telefona, telegrafa, prijevoza, grijanja, osvjetljenja, čišćenja prostorija, troškovi vode, materijala za pakovanje i drugi slični troškovi),

10. naknade na ime provizije Zavodu za platni promet i bankama,

11. troškovi reklame i promidžbe,

12. isplaćene dnevnice, putni troškovi, terenski dodaci, prijevoz na rad i sa rada, naknada za korištenje godišnjeg odmora obvezniku i zaposlenim djelatnicima sukladno propisima koji važe za pravne osobe,

13. troškovi prijevoza na rad i sa rada obveznika u mjesnom prometu u iznosu pretplatne karte, a ako obveznik putuje na posao i sa posla iz drugog mjesta, odnosno u drugo mjesto, troškovi prema cijenama prijevoza u javnom prometu. Ako do mjesta u kojem je poslovna prostorija nema prijevoza sredstvima javnog prijevoza koji odgovara početku ili završetku radnog vremena, u troškove se priznaju izdaci za putovanje putničkim automobilom obveznika u visini od 20% od cijene litre goriva koje automobil troši po stvarno pređenom kilometru, računajući od mjesta u kome se nalazi njegova poslovna prostorija,

14. nužni troškovi izlaganja na sajmovima, izložbama i revijama, troškovi zaštite na radu predviđeni propisima,

15. isplaćeni trošak za kulturno-umjetnički program i glazbu u ugostiteljskim objektima, ako su na te isplate obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi,

16. troškovi stručnog usavršavanja i obrazovanja,

17. isplate na ime vođenja poslovnih knjiga, ako su na te isplate obračunati i uplaćeni propisani porezi i doprinosi,

18. drugi pojedinačno iskazani ostali troškovi poslovanja sukladno Zakonu o računovodstvu.

Svi troškovi u prijavi moraju biti iskazani i dokazani odgovarajućim dokumentima (računi, zaključnice, platne liste, ugovori, putni nalozi) čiju vjerodostojnost ocjenjuje organ nadležan za poslove evidencije, kontrole i naplate javnih prihoda (u daljem tekstu: Porezna uprava).

Visinu dokumentovanih troškova i njihovu nužnost za ostvarenje ukupnog prihoda priznaje porezna uprava na temelju stvarnih normativna i ostalih uvjeta privredivanja obveznika poreza. Dokumentovani troškovi koji nisu utemeljeni na stvarnim normativima obveznika poreza ili ti normativi nedostaju, priznat će se na temelju normativna poduzeća koje obavlja istu ili srodnu djelatnost, pod istim ili sličnim uvjetima.

Na zahtjev Porezne uprave obveznik poreza je dužan podnijeti kalkulaciju troškova proizvodnje i izvršenih usluga.

Članak 12.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti dužni su da izdaju račun, odsječak iz kasene trake ili putni nalog za svaki pojedinačno ostvareni prihod.

Računi, kasene trake i putni nalozi moraju imati kopiju i serijski broj i čine knjigovodstvenu dokumentaciju poreznog obveznika.

Računi, kasene trake i putni nalozi prije uporabe se moraju ovjeriti kod nadležne općinske ispostave porezne uprave.

Iznimno, porezni obveznici kojima je zbog posebnosti u obavljanju djelatnosti otežano evidentirati promet putem registar blagajne, kao i oni koji svoje proizvode i usluge naplaćuju na terenu (izvan sjedišta radnje), za naplatu u gotovom novcu mogu izdavati račune-paragon blokove. Ovi računi pišu se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak ostaje u bloku, a drugi se izdaje stranci.

Članak 13.

Obveznici poreza na dobit dužni su otvoriti račun i prijaviti ga Poreznoj upravi.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti, izuzev obveznika koji obavljaju niskoakumulativne i deficitarne djelatnosti utvrđene općinskim propisima, dužni su na račun polagati ukupne dnevne pazare najkasnije narednog dana od dana naplate.

Iznimno od prethodnog stavka, porezni obveznici koji ostvaruju dnevne pazare do 2000,00 KM, mogu dva puta tjedno polagati dnevne pazare na račun.

Članak 14.

Ako Porezna uprava u postupku razreza poreza utvrdi da poslovne knjige nisu vođene ili nisu vjerodostojne ili u njima nisu iskazani svi prihodi koje je trebalo iskazati, kao i u slučaju da porezni obveznik nije podnio poreznu prijavu, dobit će se utvrditi na temelju podataka kojima raspolaže Porezna uprava.

Podacima iz prethodnog stavka smatraju se podaci iz poslovnih knjiga i iz evidentiranih računa o naplaćenim prihodima preko žiro-računa, o isplatama koja su izvršila pravne osobe, o prihodu utvrđenom u postupku razreza poreza i o prihodima utvrđenim eventualnim smanjenjem prihoda.

Članak 15.

Ako Porezna uprava nema podataka iz prethodnog članka ili su ti podaci nepotpuni, ukupan prihod utvrdit će se uz sudjelovanje obveznika u postupku razreza, upoređivanjem sa podacima o ukupnom prihodu poreznog obveznika iste djelatnosti koji djelatnost obavlja pod približno jednakim uvjetima, pri čemu se kao elementi upoređivanja naročito uzimaju u obzir: lokacija i kapacitet poslovne prostorije, broj zaposlenih, asortiman i cijena proizvoda i usluga, ili tako što će se osnovica utvrđena rješenjem o razrezu poreza za prethodnu godinu uvećati za 30%.

Članak 16.

Ako više osoba ostvaruje dobit od samostalne djelatnosti zajedničkim obavljanjem te djelatnosti, svaka fizička osoba plaća porez na dio dobiti koji mu pripada od zajedničkog poslovanja.

Ako ugovorom o zajedničkom poslovanju nije reguliran način podjele dobiti, ostvarena dobit se dijeli na jednake dijelove.

Članak 17.

Porez na dobit plaća se po stopi od 25%.

Iznimno od prethodnog stavka, porezni obveznik iz članka 4. stavak 3. porez na dobit plaća po stopi od 20%.

Članak 18.

Obračunati iznos poreza na dobit koju državljanin BiH ostvari u inozemstvu umanjiti će se za iznos poreza koji je po tom temelju plaćen u inozemstvu.

Članak 19.

Obvezniku poreza na dobit iz članka 4. stavak 1. ovog zakona umanjiti će se osnovica poreza za prve tri godine od početka obavljanja osnovne djelatnosti, i to:

- za prvu godinu rada100%
- za drugu godinu rada.....70%
- za treću godinu rada30%

Pod početkom obavljanja djelatnosti u smislu stavka 1. ovog članka podrazumijeva se datum prvog izdavanja rješenja za obavljanje djelatnosti poreznom obvezniku od strane nadležnog organa.

Pod početkom obavljanja djelatnosti ne smatra se: promjena djelatnosti, promjena mjesta obavljanja djelatnosti, promjena oblika organiziranja, nastavljajanje djelatnosti u roku od 5 godina, kao i podjela radnje ili spajanje dvije ili više radnji u jednu.

Stranom državljaninu obvezniku poreza na dobit koji prvi put počinje obavljati djelatnost, izuzev ugostiteljske, trgovačke i uslužne djelatnosti gdje je u ukupnom prihodu prihod od usluga veći od 50%, umanjiti će se osnovica poreza na dobit za 100% za prve tri godine rada.

Članak 20.

Obvezniku poreza na dobit umanjiti će se osnovica poreza na dobit za ulaganja u nabavku stalnih sredstava i ulaganja u izgradnju i adaptaciju poslovnog prostora u iznosu izvršenih ulaganja u toj godini, a najviše do visine iznosa osnovice poreza na dobit utvrđene za tu godinu.

Ako se stalno sredstvo za čiju je nabavku umanjena osnovica poreza na dobit otuđi u roku od tri godine, obveznik poreza se zadužuje porezom za koji je bio oslobođen, uvećanim za stopu rasta cijena na malo.

Članak 21.

Obvezniku poreza na dobit osnovica poreza umanjiti će se za 10% za svako novootvoreno radno mjesto na kojem se uposli novi djelatnik u godini u kojoj je djelatnik zaposlen, s tim da ukupno umanjjenje osnovice ne može biti veće od 50%.

Obvezniku poreza na dobit koji zapošljava invalidne osobe sa preko 50% invaliditeta i članova obitelji poginulih boraca umanjuje se osnovica za razrez poreza na dobit u iznosu od 15% za svakog novoupislenog djelatnika, a najviše u iznosu od 75%.

Da bi porezni obveznik ostvario pravo na olakšice iz stavka 1. i 2. ovog članka obavezan je imati prijavljenog djelatnika na tom radnom mjestu najmanje 24 mjeseca. Ako porezni obveznik otpusti djelatnika prije navedenog

roka, zadužit će se porezom kojeg je bio oslobođen uvećanim za stopu rasta cijena na malo.

Olakšice u smislu ovog članka priznaju se za kalendarsku godinu za koju se razrezuje porez ako je upošljavanje osoba iz stavka 1. i 2. ovog članka obavljeno u periodu siječanj-rujan te godine.

Ako je upošljavanje osobe iz stavka 1. i 2. obavljeno u posljednjem kvartalu godine za koju se razrezuje porez, porezna olakšica se prenosi, odnosno priznaje prilikom razreza poreza za narednu kalendarsku godinu.

2. Porez na imovinu

Članak 22.

Porez na imovinu plaćaju fizičke i pravne osobe koje su vlasnici slijedeće imovine:

- stambenog prostora,
- poslovnog prostora,
- putničkog automobila, osim taksi vozila,
- teretnog motornog vozila,
- motocikla,
- zgrade ili stana za odmor i rekreaciju i garaže.

Ako je imovina u vlasništvu više osoba, svako od njih je obveznik poreza srazmjerno dijelu vlasništva, odnosno korisništva.

Članak 23.

Porez na imovinu plaća se godišnje u paušalnom iznosu koji ne može biti manji:

- a) za stambenu prostoriju.....od 0.50 KM/m²
- b) za poslovne prostore.....od 0.75 KM/m²
- c) za putničke automobile (osim taksi vozila):

do 1600 kubika	preko 1600 kubika
- do 2 godine starosti.....	od 50 KM od 100 KM
- od 2 do 5 godina starosti..	od 35 KM od 70 KM
- od 5 do 10 godina starosti	od 25 KM od 50 KM
- preko 10 godina starosti	od 10 KM od 20 KM

- d) za teretna motorna vozila

- do 3 t.....	od 100 KM
- od 3 do 8 t.....	od 200 KM
- preko 8 t.....	od 300 KM
- e) za motocikle:

- do 2 godine starosti	od 30 KM
- preko 2 godine starosti	od 10 KM
- f) za zgradu ili stan za odmor i rekreaciju i garažeod 1 KM/m²

Porez na putničke automobile, teretna motorna vozila i motocikle plaća se godišnje u paušalnom iznosu pri registraciji vozila.

Bez dokaza o plaćenju poreza na imovinu vozilo se ne može registrirati.

Visina poreza iz ovog članka utvrđuje se općinskim propisom.

Članak 24.

Porez na imovinu ne plaćaju:

1. BiH, Federacija BiH, kantoni, općine, kao i njihovi organi, organizacije i institucije,

2. strane države pod uvjetom reciprociteta,

3. invalidne osobe na putnički automobil koji je nabavljen uz porezne olakšice i oslobođanja,

4. institucije koje vozila koriste za potrebe prijevoza umrlih,

5. gospodarska društva za prostore koje koriste u neposrednoj proizvodnji,

6. obrazovne, zdravstvene, mirovinske, znanstvene, kulturne, vjerske, humanitarne i športske organizacije, udruge i institucije, kao i zaštita od požara,

7. vlasnici stana ili zgrade za odmor i rekreaciju koje koriste u stambene svrhe izbjegle i raseljene osobe.

Članak 25.

Pri promjeni vlasnika imovine iz članka 23. ovog zakona u tijeku kalendarske godine novi vlasnik ne plaća porez na imovinu ako je taj porez plaćen od strane ranijeg vlasnika.

Članak 26.

Porez na imovinu razrezuje se unaprijed u godišnjem iznosu za imovinu zatečenu u posjedu poreznog obveznika na dan 31. siječnja godine za koju se razrez obavlja, a za imovinu stečenu u tijeku godine u visini koja srazmjerno odgovara vremenu od dana stjecanja te imovine do kraja godine.

Članak 27.

Nadležni općinski organi koji vode evidenciju o imovini iz članka 22. ovog zakona dužni su dostaviti ispostavi Porezne uprave podatke o vlasnicima i njihovoj imovini.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja za gradnje objekata dužan je da o izdatim odobrenjima mjesečno obavještava nadležnu Poreznu upravu na čijem području se vrši gradnje i na čijem području je prebivalište vlasnika objekta.

Članak 28.

Početak primjene odredbi članaka od 22. do 27. ovog zakona utvrdit će općinsko vijeće svojim propisom.

3. Porez na prihod od imovine i imovinskih prava

Članak 29.

Obveznik poreza na prihod od imovine i imovinskih prava je fizička osoba koja ostvaruje prihod od izdavanja u zakup ili najam nepokretne ili pokretne stvari ili prihod od druge imovine ili imovinskih prava.

Članak 30.

Osnovica poreza na prihod od izdavanja u zakup ili najam nekretnosti i pokretnih stvari je ukupan prihod ostvaren u godini za koju se obavlja razrez poreza, umanjeno za 30% na ime troškova koji su bili nužni za ostvarivanje tog prihoda, a kod iznajmljivanja soba i postelja 50% na ime troškova za ostvarivanje tog prihoda.

Osnovica poreza na prihod od novčanih pozajmica datih u zajam poduzećima ili samostalnim privrednicima je prihod od kamate.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava plaća se i na prihod ostvaren prodajom pokretnih stvari čija nabavna vrijednost, odnosno vrijednost izrade prelazi 2.000,00 KM, bez obzira da li je stvar prodana u nepromijenjenom ili promijenjenom stanju.

Članak 31.

Ako je zakupnina primljena za više godina unaprijed, osnovica poreza je ukupno primljena zakupnina.

Članak 32.

Ako je iznos najamnine, odnosno zakupnine, prijavljen u nerealnom iznosu, kao prihod od imovine i imovinskih prava, uzima se vrijednost godišnje zakupnine koja se prema propisima općinskih vijeća može postići izdavanjem u zakup zgrade, stana, odnosno poslovne prostorije i drugih građevinskih objekata.

Članak 33.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava plaća se po stopi koja ne može biti niža od 10, ni viša od 20%.

Stopa poreza iz prethodnog stavka utvrđuje se općinskim propisom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 34.

Porez na prihod od imovine i imovinskih prava ne plaća se na:

1. primanja po temelju osiguranja života i posljedica nesretnog slučaja,
2. kamate na štednju i na zajmove državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu ili općini.

4. Porez na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja

Članak 35.

Obveznik poreza na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja (u daljem tekstu: porez od autorskih prava) je fizička osoba koja ostvari prihod od autorskih prava iz oblasti: književnosti, znanosti, umjetnosti i drugih oblasti stvaralaštva, kao što su:

1. pisana djela (umjetnička, znanstvena, stručna, publicistička, recenzije, studije i dr.),
2. govorna djela, osim predavanja koja se izvode po nastavnim programima odgojno-obrazovnih institucija,
3. dramska i dramsko-glazbena djela,
4. koreografska i pantomimna djela čije je predstavljanje utvrđeno pismeno ili na drugi način,
5. kinematografska djela i djela stvorena na sličan način u kinematografiji,
6. djela likovne umjetnosti i industrijskog dizajna,
7. fotografska djela,
8. kartografska djela (zemljopisne i topografske karte i sl.),

9. križaljke i stripovi,

10. nagrade na natjecanjima za izradu umjetničkih, znanstvenih, stručnih i ostalih autorskih djela, za izradu idejnih projekata, te nagrade za postignuti uspjeh u znanosti i umjetnosti, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, pod uvjetom ako je natječaj za iste objavljen u javnim glasilima ili je napravljen pozivni natječaj,

11. glazbena djela,

12. prihod ostvaren izvođenjem glazbenih programa i drugih estradnih programa, te prihod za korištenje izvedenih glazbenih materijala,

13. prihodi ostvareni od patenata i tehničkih unapređenja zaštićenih posebnim propisima,

14. prihodi od izrade prototipova umjetničkih proizvoda koji se ustupaju poduzećima i drugim organizacijama kao modeli za umnožavanje (proizvodnju) takvih proizvoda,

15. prihodi ostvareni od prodaje idejnih skica i crteža u primjenjenoj umjetnosti i od prodaje prototipova primjenjenih umjetnosti kad su ti prototipovi po postojećim običajima zadržali karakter originala.

Članak 36.

Obveznik poreza od autorskih prava je i fizička osoba koja ostvari prihod od autorskih prava u inozemstvu, pod uvjetom da ima boravište na Kantonu, kao i strani državljanin koji ostvari prihod od autorskih prava na području Kantona.

Članak 37.

Osnovicu poreza od autorskih prava čini prihod ostvaren po temelju autorskih prava umanjeno za troškove koji su bili nužni za ostvarenje tog prihoda.

Članak 38.

Kao nužni troškovi u smislu članka 37. ovog zakona priznaju se:

1. za kiparska djela, tepiserije izrađene u materijalu, keramoplastiku, umjetničku keramiku i vitraž - 50% od ukupnog prihoda,

2. za umjetničku fotografiju iz oblasti znanosti, kulture i gospodarstva, zidno slikarstvo i slikarstvo u prostoru u tehnikama: freska, grafika, mozaik, intarzija, emajl, intarzirani i emajlirani predmeti i sl., kostimografiju (kazališni i modni kostimi izrađeni u materijalu) i umjetničku obradu tekstila (tkani i tiskani tekstil) - 35% od ukupnih prihoda,

3. za slikarska i grafička djela, industrijsko oblikovanje s izradom modela i maketa, sitnu plastiku, radove vizualnih komunikacija, radove u oblasti unutarnje arhitekture i obrade fasada objekata, za oblikovanje prostora, radove na području hortikulture i umjetnički nadzor nad njihovim izvođenjem s izradom modela i maketa, umjetnička rješenja za scenografiju, znanstvena, stručna, književna i publicistička djela, prijevode, glazbena i kinematografska djela, te restauratorske radove u oblasti kulture i umjetnosti - 30% od ukupnih prihoda,

4. za izvođenje umjetničkih djela (sviranje, pjevanje, kazališna i filmska gluma, recitiranje), snimanje filmova, idejne skice za tepiseriju i kostimografiju kada se ne izrađuju u materijalu - 15% od ukupnog prihoda,

5. za ostala djela, osim patenata i tehničkih unapređenja - 25% od ukupnog prihoda.

Obvezniku poreza od autorskih prava priznaje se kao trošak poslovanja i naknada koju autor plaća autorskoj agenciji, kao i drugim društvenim i pravnim osobama ovlaštenim za prodaju i naplatu od autorskih djela.

Ako je autor kiparskog, slikarskog, znanstvenog ili stručnog djela izrađenog na zidnim, stropnim ili podnim plohamo imao veće troškove od određenih u stavku 1. ovog članka, priznat će mu se, na njegov zahtjev, stvarni troškovi pod uvjetom da podnesu urednu dokumentaciju (račune i dr.).

Članak 39.

Na ime troškova nužnih za ostvarivanje prihoda od patenata i tehničkih unapređenja priznaju se slijedeći izdaci:

1. pristojbe i troškovi koji se plaćaju za zaštitu od patenata prema potvrdi nadležnog organa za zaštitu patenata,

2. troškovi izrade nacrti i tehničkog opisa patenata, odnosno tehničkog unapređenja što su bili sastavni dio prijave kojom se od nadležnog organa traži zaštita patenata, uz potvrdu stručne osobe koja je izradila te nacрте i tehničke opise.

Potvrdu o realnosti ovih troškova izdaje na zahtjev izumitelja savez (udruga) izumitelja i autora tehničkih unapređenja Kantona, odnosno F BiH,

3. troškovi za izradu samo jednog prototipa radi provjeravanja patenta, odnosno tehničkog unapređenja koje je prijavljeno, odnosno zaštićeno, ako je prototip izrađen u poduzeću koje može potvrditi da je troškove prototipa snosio sam izumitelj. Ako je izumitelj izradio prototip u vlastitoj režiji, priznat će se troškovi izrade prototipa.

Članak 40.

Osobama koje nisu autori djela nego samo nositelji imovinskih autorskih prava (nasljednici i drugi nositelji imovinskih prava) priznaju se kao troškovi samo naknade za usluge koje plaćaju agenciji i ostalim ustanovama ovlaštenim za prodaju i naplatu tih prihoda od umjetničkih i ostalih autorskih djela.

Članak 41.

Na prihod od autorskih prava kojeg obveznik poreza ostvari od pravnih osoba plaća se porez od autorskih prava po svakoj isplati prihoda.

Na prihod od autorskih prava kojeg obveznik poreza ostvari od fizičkih osoba plaća se porez od autorskih prava za svaki pojedinačno ostvareni prihod i to u roku od 15 dana od dana ostvarenja prihoda.

Članak 42.

Stopa poreza od autorskih prava iznosi 15%.

Članak 43.

Obračunati iznos poreza na prihod od autorskih prava koji državljanin BiH ostvari u inozemstvu umanjuje se za porez plaćen na taj prihod u inozemstvu.

4. Porez na naslijeđe i dar**Članak 44.**

Porez na naslijeđe i dar plaća se na nekretnine koje nasljednici i poklon-primatelj naslijeđuju, prime na dar ili steknu po drugom temelju bez naknade, kao i na pravo uživanja, odnosno korištenja na nekretninu koju fizička osoba stječe na teritoriji Kantona na temelju Zakona o nasljedstvu, odnosno ugovora.

Porez na naslijeđe i dar plaća se i na pokretne stvari ako im je pojedinačna vrijednost veća od 2000,00 KM.

Članak 45.

Obveznik poreza na naslijeđe i dar je fizička osoba koja na teritoriji Kantona naslijeđi ili primi na dar imovinu na koju se plaća porez na naslijeđe i dar.

Obveznik poreza na naslijeđe i dar je i osoba koja naslijeđi ili primi na dar pravo uživanja ili korištenja nekretnina.

Članak 46.

Ako se nasljednik odrekne nasljedstva ili ga ustupi, porez na naslijeđe i dar plaća osoba kojoj je nasljedstvo pripalo, ili mu je ustupljeno.

Članak 47.

Obaveza plaćanja poreza na naslijeđe i dar nastaje u trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, odnosno u trenutku prijama poklona.

Dar se smatra primljenim u trenutku potpisivanja ugovora o daru, a ako ugovor nije zaključen, u trenutku kada je dar primljen.

Članak 48.

Ako je naslijedena ili na dar primljena nepokretna imovina opterećena pravom uživanja, obveza nasljednika, odnosno poklonoprimatelja za plaćanje poreza na naslijeđe i dar nastaje po prestanku prava uživanja.

Članak 49.

Osnovica poreza na naslijeđe i dar je tržišna vrijednost naslijedene ili na dar primljene imovine u trenutku nastanka porezne obveze nakon odbitka dugova i troškova koji terete imovinu na koju se plaća ovaj porez.

Osnovica iz prethodnog stavka umanjuje se i za iznos sredstava koje je nasljednik uložio u imovinu koja je predmet naslijeđa prije nastanka porezne obveze.

Članak 50.

Tržišnu vrijednost naslijedene ili na dar primljene imovine utvrđuje Porezna uprava na način i po postupku utvrđenom propisima koji uređuju bliže tu oblast.

Obveznik poreza mora se pozvati najmanje tri dana prije dana određenog za obavljanje procjene da učestvuje kao stranka u postupku procjene. Obveznik

poreza ima pravo da u postupku procjene stavlja prijedloge i primjedbe, a komisija koja obavlja procjenu dužna je prijedloge i primjedbe koje ne usvoji da unese u zapisnik.

Procjena imovine može se obaviti i ako se obveznik poreza ne odazove dostavljenom pozivu.

Članak 51.

Porez na naslijeđe i dar plaća se po stopi od 10%.

Članak 52.

Porez na naslijeđe i dar ne plaća:

1. nasljednik, odnosno poklonoprimatelj prvog nasljednog reda, supružnik ako je drugog nasljednog reda, roditelji kada naslijeđuju i primaju na dar imovinu od djece i maloljetna djeca bez oba roditelja.

2. nasljednik drugog nasljednog reda kada naslijeđuje ili prima na dar jednu stambenu zgradu, odnosno jedan stan, pod uvjetom da je sa ostavlocem u trenutku njegove smrti, odnosno sa darovateljem u trenutku primitka dara, živio u zajedničkom kućanstvu i da on i članovi njegove obitelji nemaju drugi stan u vlasništvu,

3. nasljednik drugog nasljednog reda kada naslijeđuje ili prima na dar obradivo poljoprivredno zemljište, ako mu je poljoprivreda osnovno zanimanje,

4. nasljednici, odnosno poklonoprimatelji, braća i sestre pod uvjetom da se ta imovina ne može otuditi u roku od 5 godina,

5. Država BiH, Federacija BiH, Kanton, općine, njihovi organi i institucije, vjerske institucije, humanitarne organizacije.

Članak 53.

Porez na naslijeđe i dar ne plaća se na:

- predmete kućanstva,

- imovinu na koju nasljednik, odnosno poklonoprimatelj ne može steći pravo vlasništva, pravo uživanja, odnosno korištenja,

- imovinu koja je naslijedena ili na dar primljena, a koju porezni obveznik ustupi bez naknade Državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu, općini, njihovim organima i institucijama, vjerskim institucijama i humanitarnim organizacijama.

Porez plaćen prije ustupanja naslijeđa ili dara ne vraća se.

Članak 54.

Porez na naslijeđe i dar ne plaća se kad se uređuju imovinski odnosi bivših supružnika.

Članak 55.

Porez na naslijeđe i dar razrezuje ispostava Porezne uprave na čijem području se nalazi naslijedena ili na dar primljena imovina.

Ako naslijedena imovina, odnosno dar sadrži samo pokretnu imovinu, porez razrezuje nadležna ispostava Porezne uprave u prebivalištu poreznog obveznika.

Ako se naslijeđena ili na dar primljena nepokretna imovina nalazi na području dvije ili više općina, razrez poreza obavlja ispostava Porezne uprave prema mjestu gdje se imovina nalazi.

Članak 56.

Organi kantonalne uprave i sudovi dužni su rješenja o nasljeđivanju i ugovore o daru nepokretne imovine dostaviti nadležnoj jedinici Porezne uprave u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti rješenja, odnosno ovjere ugovora.

6. Porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti

Članak 57.

Obveznik poreza na prihod od poljoprivredne djelatnosti (u daljem tekstu: porez od poljoprivrede) je fizička osoba koja se kao vlasnik ili korisnik zemljišta vodi u katastru zemljišta na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se utvrđuje obaveza plaćanja poreza, ako poljoprivredno dobro ne plaća porez na dobit.

Ako više osoba iz prethodnog stavka čini jedno kućanstvo, obveznik poreza je jedan od punoljetnih članova kao predstavnik kućanstva.

Članak 58.

Obveznik poreza od poljoprivrede kome je poljoprivreda osnovno zanimanje smatra se obveznik u čijem kućanstvu ima bar jedan član kućanstva osiguran po propisima zdravstvenog i mirovinsko-invalidskog osiguranja poljoprivrednika.

Članak 59.

Obveznik poreza od poljoprivrede je i fizička osoba strani državljanin ako je vlasnik ili korisnik zemljišta na području Kantona.

Članak 60.

Osnovica poreza od poljoprivrede je katastarski prihod koji se utvrđuje po posebnim propisima.

Članak 61.

Stope poreza od poljoprivrede su proporcionalne i mogu biti različite zavisno od toga da li se porez plaća prema katastarskom prihodu, ostvarenoj dobiti, zavisno od toga da li je obvezniku poljoprivreda osnovno ili dopunsko zanimanje ili zavisno od toga da li se zemljište obrađuje.

Za obveznike poreza čije se zemljište nalazi u više katastarskih općina, za koje su općine propisale različite stope poreza od poljoprivrede, porez se razrezuje po stopi koja važi za katastarsku općinu u kojoj obveznik ima prebivalište.

Općinska vijeća će sukladno sporazumu sa drugim općinama na području Kantona svojim propisima utvrditi stope poreza od poljoprivrede.

Članak 62.

Porez od poljoprivrede plaća se na katastarski prihod zemljišta koje se može iskorištavati za poljoprivrednu proizvodnju, bez obzira da li se iskorištava ili ne.

Članak 63.

Porez od poljoprivrede ne plaća se za:

1. zemljište čije je iskorištavanje za poljoprivrednu proizvodnju na temelju zakona zabranjeno,
2. zemljište pod zgradom i dvorišta do 1000 m², ako se ne uživa odvojeno od zgrade i ne izdaje se u zakup,
3. dvorišta vjerskih objekata, grobalja i mezarja,
4. dvorišta stranih država uz zgrade diplomatskih i konzularnih predstavništava pod uvjetom reciprociteta, te za zemljište međunarodnih organizacija,
5. zemljišta na kojima su podignuti nasipi, kanali (prokopi) i njihove ustave, odbrambeni vrbaci i zasadi, rovovi i drugi objekti od zemlje potrebni za odbranu od poplava, za odvođnjavanje i navodnjavanje, kao i objekti za potrebe obrane.

Oslobađanja iz prethodnog stavka prestaje čim se zemljište prestane koristiti u svrhu koja daje pravo na oslobađanje.

Preslanak razloga, odnosno uvjeta za oslobađanje po ovom članku porezni obveznik je dužan prijaviti poreznoj službi u roku od 30 dana od dana nastale promjene.

Članak 64.

Vlasnik zemljišta ne plaća porez od poljoprivrede za ono zemljište koje je dao u zakup ili korištenje Kantonu ili općini za koje doživotno prima dogovorenu naknadu.

Članak 65.

Općinska vijeća mogu propisati oslobađanja od plaćanja poreza od poljoprivrede na katastarski prihod od novih vinograda, voćnjaka, šuma, vještačkih livada i oslobađanja za obveznike čiji ukupan katastarski prihod ne prelazi iznos koji odredi općinsko vijeće.

Članak 66.

Općinska vijeća mogu propisati olakšice u vidu smanjenja poreza od poljoprivrede na prihod za zemljište izloženo eroziji, klizištu, za investiciona ulaganja u gospodarske zgrade, na prihod za voćnjake na kojima je obavljena asanacija, za investiciona ulaganja u poljoprivredne strojeve i opremu, za ulaganja u deficitarnu proizvodnju osnovnih poljoprivrednih proizvoda, ako se ulaganja obavlja na temelju ugovora o dugoročnoj proizvodnoj suradnji sa zemljoradničkim zadrugama, kao i u slučaju kada poljoprivrednik ostvaruje prihod iz trajnije suradnje sa zemljoradničkom zadrugom.

Članak 67.

Ako poradi elementarnih nepogoda, biljnih bolesti, štetočinja ili drugih izvanrednih događaja koje porezni obveznik nije mogao spriječiti, bude smanjen prinos na jednoj ili više zemljišnih parcela, smanjuje se katastarski prihod svaki od tih parcela za onoliko postotaka za koliko je na njima smanjen prinos.

Poreznom obvezniku otpisat će se porez ako iznos smanjenja katastarskih prihoda po stavku 1. ovog članka u odnosu na ukupan katastarski prihod zemljišta iznosi više od 25%.

Razlika između ranije razrezanog poreza i poreza na smanjeni katastarski prihod otpisat će se.

Rješenje o smanjenju katastarskog prihoda kao osnovice poreza i odgovarajućeg dijela poreza donosi nadležna ispostava Porezne uprave.

Članak 68.

Porezni obveznik dužan je prijaviti štetu nastalu smanjenjem prinosa Poreznoj upravi u roku od 8 dana od dana njenog nastanka, a ako je šteta nastala neposredno prije ili za vrijeme žetve, prijavu treba podnijeti u roku od 3 dana od dana njezina nastanka.

Ako je šteta nastala na većem dijelu katastarske općine, postupak za procjenu štete pokreće Porezna uprava po službenoj dužnosti u rokovima iz stavka 1 ovog članka.

Visinu štete utvrđuje komisija za procjenu štete od elementarnih nepogoda koju imenuje općinsko vijeće.

Članak 69.

Ako je došlo do promjene u vlasništvu zemljišta na temelju odluke državnog organa, na prijedlog državnog organa ili na zahtjev poreznog obveznika otpisat će se porez od poljoprivrede koji tereti to zemljište i to za svo vrijeme u kome obveznik nije stjecao prihod od zemljišta.

7. Porez na dobitke od igara na sreću

Članak 70.

Porez na dobitke od igara na sreću plaća fizička osoba koja ostvari pojedinačni dobitak od tih igara u iznosu većem od 100,00 KM.

Članak 71.

Osnovica poreza na dobitke od igara na sreću je svaki pojedinačni dobitak od igara na sreću u iznosu većem od 100,00 KM.

Ako se dobitci od igara na sreću sastoje od stvari i prava, osnovica poreza na dobitke od igara na sreću je prometna vrijednost stvari ili prava u času ostvarenog dobitka.

Članak 72.

Porez na dobitke od igara na sreću obračunava i naplaćuje priredilac igara na sreću pri svakoj isplati dobitaka.

Članak 73.

Porez na dobitke od igara na sreću plaća se po stopi od 15%.

8. Porez na ukupan prihod fizičke osobe

Članak 74.

Obveznik poreza na ukupan prihod fizičke osobe (u daljem tekstu: porez na ukupan prihod) je osoba koja ima prebivalište na Kantonu, a koje u tijeku jedne kalendarske godine ostvari ukupan neto prihod iz jednog ili više izvora preko četvorostrukog iznosa prosječne

godišnje neto plaće ostvarene u privredi Kantona u godini za koju se obavlja razrez poreza.

Osnovica za obračun poreza iz prethodnog stavka je iznos ostvaren preko četvorostrukog iznosa prosječne godišnje neto plaće ostvarene u gospodarstvu Kantona u godini za koju se obavlja razrez poreza.

Obveznik poreza u smislu prethodnog stavka je i fizička osoba koja ostvari plaću u predstavništvima ili organizacijama u inozemstvu, kao i djelatnik upućen u inozemstvo radi stručnog usavršavanja.

Obveznik poreza na ukupan prihod je i strani državljanin koji radom u Kantonu ostvari neto prihod iz jednog ili više izvora preko trostrukog iznosa iz stavka 1. ovog članka.

Članak 75.

Prosječna godišnja neto plaća u smislu članka 74. ovog zakona jednaka je prosječnoj mjesečnoj neto plaći ostvarenoj u gospodarstvu Kantona uvećanoj dvanaest puta.

Članak 76.

Pod ukupnim neto prihodom iz članka 74. stavak 1. ovog zakona smatra se iznos svih plaća i prihoda koji podliježu plaćanju poreza, a koje je obveznik poreza na ukupan prihod naplatio u jednoj kalendarskoj godini u BiH, kao i prihod ostvaren u smislu članka 74. stavak 2. ovog zakona, umanjeno za poreze koji se plaćaju po ovom zakonu i druge poreze, doprinose i druga davanja koja se plaćaju na plaću.

Obvezniku poreza na ukupan prihod koji porez na dobit od fizičkih osoba i porez na prihod od autorskih prava plaća u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog bruto prihoda, pri utvrđivanju godišnjeg neto prihoda priznaju se troškovi koji su bili nužni za ostvarenje tog prihoda na način i pod uvjetima iz ovog zakona.

Članak 77.

Stranom državljaninu ukupan godišnji neto prihod umanjit će se za 30% na ime izdataka za zdravstveno, mirovinsko i invalidsko osiguranje i drugih izdataka u svezi sa njegovim troškovima boravka u BiH.

Članak 78.

U ukupan godišnji neto prihod ulaze primanja po temelju mirovine i naknade plaća za vrijeme privremene sprječivosti za rad poradi bolesti.

U ukupan godišnji neto prihod ne ulaze naknade koje se isplaćuju po temelju članstva u akademiji znanosti, dobitci od igara na sreću i iznos kamata na štednju.

Članak 79.

Obvezniku poreza na ukupan prihod umanjit će se osnovica poreza za svakog izdržavanog člana obitelji u visini od 30% prosječne godišnje plaće zaposlenih u gospodarstvu Kantona.

Izdržanim članom obitelji, u smislu prethodnog stavka ovog članka, smatra se bračni drug, maloljetna djeca, usvojena djeca, djeca na redovnom školovanju do

27. godine starosti, djeca koja su završila školovanje a nisu zaposlena, kao i osobe nesposobne za privredivanje koje je obveznik poreza ili njegov bračni drug dužan po zakonu da izdržava.

Ako u obitelji ima dva ili više obveznika poreza na ukupan prihod fizičke osobe porezna osnovica iz stavka 1. ovog članka smanjuje se za iznos olakšice onom poreznom obvezniku koji je ostvario veći ukupan prihod.

Ako osobe iz stavka 1. ovog članka imaju druge vlastite prihode, obvezniku poreza na ukupan prihod od iznosa ukupnog smanjenja osnovice odbit će se godišnji iznos tih prihoda.

Članak 80.

Osnovica poreza na ukupan prihod umanjit će se i za iznos koji porezni obveznik u godini za koju se razrez poreza obavlja dao:

- na ime dara Državi BiH, Federaciji BiH, Kantonu, općinama, zdravstvenim ustanovama, humanitarnim organizacijama, znanstvenim, kulturnim, obrazovnim i vjerskim ustanovama,
- za izgradnju objekata komunalne infrastrukture,
- za podizanje i adaptaciju grobalja i vjerskih objekata,
- fondovima za stipendiranje učenika i studenata,
- na ime školovanja, specijalizacije i usavršavanja talenata,
- na ime donatorskih doprinosa za financiranje međunarodnih sportskih natjecanja na kojima učestvuju sportaši BiH,
- na ime kupovine hartija od vrijednosti koje emituje Država BiH, Federacija BiH, Kanton i općina,
- na ime troškova obrane doktorske disertacije i magistarskog rada,
- na ime troškova za svaki neotkupljeni patent i tehničko unapređenje u godini za koju su patentirani,
- za plaćanje alimentacije po odluci suda.

Smanjenje osnovice po prethodnom stavku obaviti će se samo na zahtjev obveznika poreza i na temelju dokaza koje je obveznik poreza dužan podnijeti uz prijavu za razrez poreza.

Članak 81.

Ako strani državljanin iz članka 74. ovog zakona ostvari prihod oporeziv porezom na ukupan prihod fizičke osobe, a za rad koji je trajao kraće od jedne godine, razrezat će mu se porez na ukupan prihod umanjeno za neoporezivi minimum za prethodnu godinu, utvrđen u članku 77. ovog zakona.

Članak 82.

Poduzeće je dužno da u roku određenom za podnošenje prijave za razrez poreza na ukupan prihod, na ostvareni neto prihod stranog državljanina u prethodnoj godini, po odbitku neoporezivog iznosa, obračuna i obustavi od primanja stranog državljanina porez na

ukupan prihod, a uplatu poreza obavi u roku od sedam dana od dana posljednje isplate djelatniku.

Ako strani državljanin prestane da radi u poduzeću prije roka za podnošenje prijave za razrez poreza na ukupan prihod, poduzeće je dužno da obračuna, obustavi i uplati porez na ukupan prihod u roku od sedam dana od dana posljednje isplate djelatniku.

Ako poduzeće ne postupi po stavku 1. i 2. ovog članka, porez na ukupan prihod za stranog državljanina platit će iz sopstvenih sredstava.

Članak 83.

Stope poreza na ukupan prihod mogu biti proporcionalne i progresivne.

Proporcionalna stopa na ukupan prihod ne može biti veća od 20%.

Općinsko vijeće može svojim propisom uvesti i progresivne stope oporezivanja ukupnog prihoda, s tim da najniža stopa ne može biti niža od 10%, a najviša od 40%.

Stopu poreza na ukupan prihod, kao i porezne osnovice kod progresivnog oporezivanja ukupnog prihoda, utvrdit će općinsko vijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

9. Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića

Članak 84.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (u daljem tekstu: porez na potrošnju) plaća se na potrošnju svih alkoholnih pića, piva, svih bezalkoholnih pića, mineralnih voda, kave i čaja u ugostiteljskim objektima.

Članak 85.

Obveznik poreza na potrošnju jeste pravna i fizička osoba (samostalni gospodarstvenik) koji pruža ugostiteljske usluge.

Članak 86.

Osnovica poreza na potrošnju jeste maloprodajna cijena pića koja se prodaju u ugostiteljskim objektima, bez poreza na promet usluga.

Članak 87.

Stopa poreza na potrošnju iznosi:

1. za alkoholna pića 10%
2. za bezalkoholna pića 5%

Članak 88.

Porez na potrošnju plaća se u roku od 5 dana po isteku tjedna u kojoj je obavljena potrošnja pića, prema sjedištu lica, odnosno poslovne jedinice gdje je potrošnja obavljena.

III. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

1. Podnošenje prijave

Članak 89.

Obveznici poreza, osim obveznika poreza koji porez na dobit plaćaju u postotku, obveznika poreza od

poljoprivrede i obveznika poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića, dužni su Poreznoj upravi podnijeti poreznu prijavu sa podacima potrebnim za utvrđivanje visine poreza.

Oblik i sadržaj porezne prijave iz stavka 1. ovog članka propisuje ministar financija.

Članak 90.

Obveznici poreza koji su dužni podnijeti prijavu za razrez poreza moraju biti pozvani na podnošenje porezne prijave javnim pozivom, najkasnije do 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se obavlja razrez poreza.

Javni poziv za podnošenje porezne prijave objavljuje Porezna uprava oglasom u sredstvima javnog informiranja.

Članak 91.

Obveznik poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti, obveznik poreza od imovine i obveznik poreza na ukupan prihod fizičkih osoba dužan je poreznu prijavu podnijeti do 31. siječnja po isteku godine za koju se utvrđuje porez.

Obveznik poreza na dobit prema ostvarenoj dobiti i obveznici poreza na prihod od imovine koji u tijeku godine počne da obavlja djelatnost ili stječe prihod od imovine dužan je Poreznoj upravi podnijeti poreznu prijavu prije obavljanja djelatnosti, odnosno prije stjecanja prihoda od imovine.

Članak 92.

Obveznici poreza na imovinu dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti do 15. siječnja godine za koju se utvrđuje porez.

Obveznici poreza na imovinu koji su već jednom podnijeli prijavu za razrez poreza na imovinu nisu dužni podnijeti godišnje prijave u slučaju da nije bilo promjena u stanju imovine.

Ako obveznik poreza na imovinu u tijeku godine stekne imovinu na koju se plaća porez na imovinu, dužan je o tome podnijeti prijavu Poreznoj upravi u roku od 15 dana od dana stjecanja imovine.

Porezni obveznici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu dužni su poreznu prijavu podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 93.

Organizatori i posrednici kulturno-umjetničkih i estradnih programa, kao i vlasnici pokretnih samostalnih ugostiteljskih radnji, dužni su podnijeti prijavu o izvodenju programa, odnosno obavljanju djelatnosti, u određenom mjestu Poreznoj upravi općine na čijem području se izvodi program, odnosno obavlja ugostiteljska djelatnost i to najmanje tri dana prije početka izvodenja programa, odnosno obavljanja djelatnosti.

Organizatori kulturno-umjetničkih i estradnih programa dužni su uz prijavu iz stavka 1. ovog članka podnijeti i ugovor o autorskom djelu sa izvođačima estrad-

nog programa, kao i blokove ulaznica sa serijskim brojevima na ovjeru Poreznoj upravi.

Bez uvjerenja Porezne uprave o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. i 2. ovog članka, nadležni organ ne može dati odobrenje za priređivanje kulturno-umjetničkih, estradnih i sličnih programa.

Članak 94.

Obveznik poreza od imovine koji ostvari prihod prodajom pokretne stvari dužan je podnijeti poreznu prijavu u roku od 15 dana od dana obavljene prodaje.

Članak 95.

Obveznici poreza na naslijeđe i dar dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno od dana prijama rješenja o naslijeđu.

Članak 96.

Obveznici poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića dužni su podnijeti mjesečnu poreznu prijavu o obračunatom i plaćenom porezu nadležnoj poreznoj ispostavi do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Pored mjesečne prijave obveznici poreza iz prethodnog stavka dužni su podnijeti i godišnju prijavu o obračunatom i plaćenom porezu.

Samostalni gospodarstvenici poreznu prijavu iz prethodnog stavka podnose do 31. siječnja, a pravne osobe do 28. veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

Oblik i sadržaj porezne prijave propisuje ministar financija.

Članak 97.

Fizička osoba koja podnese zahtjev za registraciju poduzeća, obavljanje samostalne gospodarske ili profesionalne djelatnosti dužno je uz zahtjev priložiti pismenu izjavu o tome da li je ranije obavljalo istu ili sličnu djelatnost na području te ili druge općine, kao i izjavu da li je član njegovog užeg kućanstva ranije obavljalo istu ili drugu djelatnost na području te ili druge općine.

Ako je fizička osoba ili član njegovog kućanstva ranije obavljalo djelatnost iz prethodnog stavka, dužno je u potpunosti izmiriti sve svoje obveze u općini na čijem je području obavljalo djelatnost.

Organ nadležan za registraciju poduzeća i izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti ne može bez izjave, odnosno dokaza iz stavka 1. i 2. ovog članka izdati rješenje, odnosno odobrenje.

Organ nadležan za izdavanje rješenja o prestanku obavljanja samostalne djelatnosti bez dokaza o izmirenju obvezama koje su nastale obavljanjem te djelatnosti ne može izdati rješenje.

Članak 98.

Banke, Zavod za platni promet, organi uprave, sudovi i druge pravne i fizičke osobe dužne su na zahtjev Porezne uprave dostaviti podatke sa kojima raspolažu, akosutipodaci od važnosti za utvrđivanje njihove porezne obveze ili poreznih obveza drugih osoba sa kojima su u poslovnom odnosu.

Nadležni organ uprave dužan je Poreznoj upravi dostaviti sva rješenja kojima se odobrava obavljanje djelatnosti, privremena obustava ili prestanak djelatnosti, istodobno sa dostavom odobrenja, odnosno rješenja poreznom obvezniku.

Općinska služba za upravu koja izdaje odobrenja za gradnje, adaptaciju i uporabu zgrade dužna je primjerak tog odobrenja dostaviti i Poreznoj upravi.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću dužan je primjerak tog odobrenja dostaviti Poreznoj upravi.

2. Obračun i razrez poreza

Članak 99.

Porez iz članka 3. točke 1, 2, 3, 5, 6 i 8 ovog zakona obračunava i razrezuje Porezna uprava na temelju podataka iz porezne prijave, a porez na prihod od poljo-privredne djelatnosti na temelju podataka koje joj dostavlja organ uprave nadležan za poslove katastra.

Porez od autorskih prava obračunava i uplaćuje isplatioc prihoda na temelju ovjere i razreza nadležne ispostave Porezne uprave.

Porez na dobitke od igara na sreću obračunava i obustavlja priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića obračunava obveznik poreza.

Članak 100.

Radi pravilnog utvrđivanja poreznih obveza porezna uprava je dužna tijekom godine prikupljati podatke o ostvarenim prihodima i troškovima poslovanja poreznih obveznika potrebnih za utvrđivanje obveza.

Članak 101.

Porezna uprava ima pravo pregledati poslovne knjige i poslovne prostorije radi prikupljanja podataka potrebnih za razrez poreza.

Članak 102.

Ako Porezna uprava u postupku razreza poreza ustanovi da podaci koje je obveznik poreza naveo u poreznoj prijavi ne odgovaraju stvarnom stanju, utvrdit će osnovicu poreza po svojim nalazima na način utvrđen ovim zakonom.

Članak 103.

Podaci o ukupnom prihodu i poreznoj osnovici u visini u kojoj ih je prijavio porezni obveznik i u visini u kojoj su utvrđeni u postupku razreza, te podaci o razrezanom porezu su javni.

Članak 104.

Porez iz članka 3. točke 1, 3, 6 i 8. ovog zakona razrezuje se najkasnije do 30. travnja po isteku godine za koju se razrezuje porez.

Porez iz članka 3. točke 2. ovog zakona razrezuje se u istom roku unaprijed za tekuću godinu.

Porez na naslijeđe i dar razrezuje se u roku od 30 dana od dana podnošenja porezne prijave.

Porez od autorskih prava i porez na dobit u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda obračunava se u momentu isplate prihoda.

Porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića obveznik poreza obračunava u času obavljene potrošnje.

Porezna uprava dužna je obvezniku poreza dostaviti rješenje o razrezu poreza u roku od 15 dana po isteku roka za razrez poreza.

Članak 105.

Općinski organ uprave nadležan za poslove katastra nekretnina dužan je do 28. veljače svake godine Poreznoj upravi koja razrezuje porez dostaviti spisak kućanstava sa podacima o katastarskom prihodu zemljišta koje se nalazi na području općine i podacima o prebivalištu obveznika poreza.

Članak 106.

Fizička osoba koja obavlja djelatnost bez odobrenja nadležnog organa zadužit će se porezom.

Osnovica poreza za obveznike iz prethodnog stavka je ukupno naplaćeni prihod, na koju se primjenjuje stopa poreza na dobit u iznosu od 50%.

O svakom slučaju iz stavka 1. ovog članka Porezna uprava je dužna obavijestiti općinski organ nadležan za izdavanje odobrenja, odnosno dozvole.

3. Žalba

Članak 107.

Protiv rješenja Porezne uprave može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijama rješenja.

Žalba se podnosi nadležnom drugostupnom organu Porezne uprave koja je donijela prvostupno rješenje.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o razrezu poreza.

Članak 108.

Porezna uprava može i bez zahtjeva poreznog obveznika odložiti naplatu poreza do donošenja rješenja po žalbi, o čemu je dužna izvijestiti organ koji rješava po žalbi.

4. Naplata poreza i mjesto plaćanja poreza

Članak 109.

Porez na dobit prema ostvarenoj dobiti i porez koji se plaća u paušalnom iznosu plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec, prema sjedištu poslovne jedinice u kojoj obveznik obavlja djelatnost.

Porez na dobit fizičke osobe u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda plaća se u momentu isplate prihoda, prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Porez na dobit obveznika koji djelatnost obavlja bez poslovnog prostora plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec,

prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta poreznog obveznika.

Članak 110.

Porez na imovinu plaća se u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja, izuzev poreza na motorna vozila koji se plaća odmah pri registraciji vozila za godinu dana unaprijed.

Porez na nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a porez na pokretnu imovinu plaća se prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 111.

Porez od imovine plaća se u jednakim mjesečnim iznosima do 15.-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Porez iz prethodnog stavka za nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 112.

Porez na prihod od autorskih prava plaća se u momentu isplate prihoda, prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 113.

Porez na naslijeđe i dar plaća se u roku od 90 dana od dana donošenja rješenja, i to za nekretnine prema mjestu gdje se nekretnina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 114.

Porez od poljoprivredne djelatnosti plaća se kvartalno, u jednakim iznosima, u roku od 15 dana po isteku tromjesečja, prema mjestu gdje se zemljište nalazi.

Članak 115.

Porez na dobitke od igara na sreću koji je priređivač igara naplatio i obustavio od dobitnika plaća se 15.-og i zadnjeg dana u mjesecu za tekući mjesec prema sjedištu obveznika.

Članak 116.

Porez na ukupan prihod plaća se u roku od 30 dana od dana donošenja rješenja Porezne uprave prema mjestu prebivališta poreznog obveznika.

Članak 117.

Porez na potrošnju pića plaća se u roku od 5 dana po isteku tjedna u kojoj je izvršena potrošnja pića, prema sjedištu osobe, odnosno poslovne jedinice gdje je potrošnja pića obavljena.

5. Zatezna kamata

Članak 118.

Na iznos poreza propisan ovim zakonom koji nisu plaćeni u propisanom roku plaća se zatezna kamata.

Visinu zatezne kamate utvrdit će Vlada Kantona po donošenju ovog zakona posebnom odlukom.

Kantonalni ured porezne uprave, u iznimnim i opravdanim slučajevima, poreznom obvezniku može

odobriti odgodu plaćanja dospjelog poreza ili odobriti plaćanje poreza u više rata.

Ako obveznik poreza ne uplaćuje rate u određenom roku, Kantonalni ured porezne uprave će staviti izvan snage rješenje o odobravanju plaćanja poreza u više rata i poduzeti mjere da se zaostali dug naplati odjedanput.

Odobrena odgoda plaćanja ne oslobađa obveznika poreza od plaćanja kamate na nepravodobno uplaćene iznose poreza.

Članak 119.

Porezni obveznik je dužan, do donošenja rješenja o razrezu poreza koji se plaća u godišnjem iznosu, plaćati akontaciju prema rješenju o razrezu poreza iz posljednje godine za koju je porez razrezan, a u rokovima predviđenim za plaćanje poreza.

Ako se dobit u tijeku godine bitno poveća ili smanji, Porezna uprava će na temelju porezne prijave ili podataka sa kojima raspolaže donijeti rješenje o povećanju ili smanjenju akontacije poreza.

Članak 120.

Ako je rješenjem Porezne uprave utvrđen veći iznos poreza od poreza plaćenog u vidu akontacija, porezni obveznik je dužan platiti utvrđenu razliku poreza u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

6. Prisilna naplata poreza

6.1. Prisilna naplata poreza od fizičkih osoba

Članak 121.

Od poreznog obveznika koji dospjeli porez nije platio u propisanom roku (u daljem tekstu: porezni dužnik) porez će se naplatiti prisilnim putem.

Prisilna naplata se obavlja na temelju rješenja o prisilnoj naplati.

U rješenju iz prethodnog stavka mora biti iskazana visina duga, kamate i troškova, naznaka dužnikove imovine iz koje će se porez prisilno naplatiti, način prisilne naplate, te opomena poreznom dužniku da će se dug naplatiti nakon isteka roka, koji ne može biti kraći od osam dana od dana donošenja rješenja.

Članak 122.

Porez se prisilno naplaćuje iz cjelokupne imovine, prihoda i potraživanja, osim imovine, prihoda i potraživanja koja su ovim zakonom izuzeta od prisilne naplate.

Porezna uprava koja obavlja prisilnu naplatu poreza može popisati svu pokretnu imovinu poreznog dužnika, osim ako postoje dokazi ili okolnosti iz kojih nesumnjivo proizilazi da pokretne stvari nisu vlasništvo poreznog dužnika.

Porez od poljoprivrede može se prisilno naplatiti iz prihoda i imovine svakog od članova kućanstva poreznog dužnika koji su živjeli u kućanstvu s obveznikom poreza u vrijeme kada su stvoreni prihodi na koje se odnosi dužni porez.

Članak 123.

Prisilna naplata se sastoji iz popisa imovine s procjenom i prodaje imovine.

Prije poduzimanja prisilne naplate poreza nadležna Porezna uprava dužna je obvezniku poreza dostaviti pismenu opomenu za plaćanje duga.

Ako porezni dužnik ne plati porez ni poslije opomene iz prethodnog stavka, ovlašteni djelatnik je dužan da mu uruči rješenje o prisilnoj naplati i pristupiti popisu i procjeni imovine.

Ukoliko dužnik poreza ili punoljetni članovi njegovog kućanstva odbije prijam rješenja o prisilnoj naplati, što će se konstatovati u zapisniku o popisu i procjeni imovine, smatrat će se kao da je rješenje uručeno i pristupiti popisu i procjeni imovine.

Popis imovine sa procjenom ne može se obaviti prije nego što protekne najmanje tri dana od dana dostavljanja pismene opomene, a prodaja imovine prije nego što protekne osam dana od dana obavljenog popisa sa procjenom.

Iznimno od prethodnog stavka, ako se popisuje, odnosno prodaje roba podložna kvaru ove radnje se mogu obavljati i u rokovima kraćim od osam dana.

Članak 124.

Popis i prodaju pokretne imovine poreznog dužnika obavljati ovlašteni djelatnik nadležne Porezne uprave, a na temelju rješenja o prisilnoj naplati.

Članak 125.

Porezni dužnik snosi sve troškove prisilne naplate, osim troškova popisa i procjene ako je dug podmicao u roku od osam dana od dana obavljenog popisa.

Troškovi popisa i prinudne naplate obračunavaju se po stopi od 3% od vrijednosti popisane imovine, a najmanje 50 KM.

Ostali troškovi (čuvanja, prijenosa stvari i sl.) terete poreznog dužnika u stvarnom iznosu prema mjesnim prilikama.

Članak 126.

Protiv rješenja o prisilnoj naplati porezni dužnik može u roku od osam dana od dana prijama rješenja uložiti prigovor nadležnoj Poreznoj upravi.

Žalba iz prethodnog stavka obustavlja daljnji postupak prisilne naplate.

O prigovoru rješava Porezna uprava koja je donijela rješenje o prisilnoj naplati.

Protiv rješenja po prigovoru porezni dužnik može izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijama rješenja Poreznoj upravi, što ne odlaže daljnji postupak prisilne naplate.

Članak 127.

Prisilna naplata poreza se obustavlja kada porezni dužnik isplati porez koji duguje sa kamatama i troškovima, ili kada na drugi način prestane obveza plaćanja duga.

Članak 128.

Pokretna imovina poreznog dužnika se popisuje sljedećim rasporedom:

1. gotov novac,
2. sredstva na žiro-računu i deviznom računu,
3. obveznice zajma ili drugi vrijednosni papiri ako su dospjeli na naplatu ili se mogu eskontovati,
4. nakit i druge dragocjenosti,
5. ostala pokretna imovina i to prvenstveno ona koja se može lako unovčiti.

Porezni dužnik može ponuditi redosljed popisa pokretne imovine ako se na taj način ne bi otežala pravodobna naplata poreza.

Članak 129.

Pokretna imovina se popisuje u nazočnosti poreznog dužnika ili jednog od punoljetnih članova njegovog kućanstva.

Ukoliko prilikom popisa nije nazočan porezni dužnik ili punoljetni član njegovog kućanstva, popis se može obaviti u prisustvu dva punoljetna građana kao svjedoka.

Članak 130.

Ako porezni dužnik odbije sam otvoriti i pokazati stvari u poslovnoj prostoriji ili stanu, ovlašteni djelatnik može otvoriti zaključane prostorije, namještaj ili drugo da bi obavio popis i procjenu.

Radnja iz prethodnog stavka ovog članka će se obaviti samo ako se prisilna naplata ne može obaviti na drugi način i ako ovlaštena osoba ima posebno rješenje Porezne uprave kojim se određuje obavljanje ove radnje za svaki slučaj posebno.

Članak 131.

Prilikom popisa pokretne imovine ovlašteni djelatnik obavlja i procjenu, a u slučaju potrebe može pozvati posebnog procjenitelja.

Na zahtjev poreznog dužnika ovlašteni djelatnik će pozvati procjenitelja, a nije obavezan prihvatiti prijedlog ugleda odabira osobe procjenitelja.

Članak 132.

U slučaju da porezni dužnik izjavi da su popisane nekretnosti vlasništvo treće osobe, a za to ne pruži dokaze ni on ni treća osoba, ovlašteni djelatnik može i te stvari popisati, ali je dužan uputiti zainteresovane strane da mogu podnijeti tužbu nadležnom sudu u roku od 15 dana od dana dostave obavijesti o popisu radi dokazivanja svoga prava vlasništva.

Podnošenjem tužbe sudu u roku iz prethodnog stavka ovog članka odlaže se prodaja popisanih stvari do okončanja sudskog postupka.

Članak 133.

Popisana pokretna imovina ostavlja se na čuvanje poreznom dužniku.

Ako porezni dužnik otudi, uništi ili ošteti popisanu pokretnu imovinu, Porezna uprava će podnijeti krivičnu prijavu sudu, a u cilju naplate duga odmah će se obaviti novi popis preostale imovine poreznog dužnika bez posebnog rješenja.

Članak 134.

Radi naplate dospjelog poreza Porezna uprava će rješenjem blokirati račun, odnosno staviti zabranu na plaću i druga potraživanja poreznog dužnika, kojim se njegovom dužniku nalaže da isplatu potraživanja obavi u korist dužnog poreza.

Članak 135.

Dužnik poreznog dužnika može, u roku od 15 dana od dana prijama rješenja o stavljanju zabrane, podnijeti Poreznoj upravi prigovor o nepostojanju potraživanja poreznog dužnika, da je potraživanje uvjetno ili da nije dospjelo na naplatu.

Ukoliko Porezna uprava smatra da je prigovor iz prethodnog stavka neutemeljen dužna je o tome obavijestiti poreznog dužnika u roku od 15 dana od dana podnošenja prigovora.

Porezni dužnik može u roku od 30 dana od dana prijama obavijesti iz prethodnog stavka podnijeti tužbu sudu radi utvrđivanja utemeljenosti prigovora.

Članak 136.

Ako dužnik poreznog dužnika nije podnio prigovor, ili je njegov prigovor odbijen, a ne postupi po rješenju iz članka 134. ovog zakona, rješenje na koje je stavljena potvrda izvršenosti, na zahtjev Porezne uprave obaviti će Zavod za platni promet iz sredstava dužnika poreznog dužnika, ako je pravna osoba, a od građanina i građansko pravnih osoba rješenje će izvršiti Porezna uprava.

Članak 137.

Sljedeća imovina i prihodi ne mogu biti predmet prisilne naplate:

1. odjeća, obuća, rublje, posteljina, posude, štednjak i drugi namještaj koji je poreznom dužniku i članovima njegovog kućanstva nužno potreban,
2. hrana i ogrjev za četiri mjeseca za poreznog dužnika i članove njegovog kućanstva,
3. znanstvene knjige i znanstvena sredstva koja su nužna poreznom dužniku,
4. dječiji doplati i socijalna pomoć,
5. dvije trećine plaće djelatnika, kao i dvije trećine mirovine, invalidnina, te naknada za slučaj sprječivosti za rad, s tim da dužniku mora ostati najmanje iznos u visini najniže plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku,
6. novčana primanja koja predstavljaju nadoknadu stvarnih troškova (dnevnice, pulni i drugi troškovi)
7. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama,
8. stipendije,
9. primanja vojnika na odsluženju vojne obveze,
10. potraživanja na ime zakonskog izdržavanja,
11. potraživanja po temelju osiguranja imovine i osoba,

12. naknade koje maloljetne osobe primaju za obavljani rad u odgojnim ustanovama ili domu za preodgoj.

Članak 138.

Prinudnu naplatu iz pokretne imovine obavlja Porezna uprava koja je donijela prvostupno rješenje o razrezu poreza.

Ako se pokretna imovina poreznog dužnika, koja je predmet prinudne naplate, nalazi na području druge općine, prinudna naplata se obavlja preko Porezne uprave te općine, koja je dužna pokrenuti postupak za naplatu u roku od 30 dana od dana prijama rješenja za obavljanje prinudne naplate.

Prinudnu naplatu iz potraživanja poreznog dužnika obavlja Porezna uprava kod koje se vodi dugovanje.

Članak 139.

Ako su popisane stvari podložne kvaru, mogu se unovčiti neposrednom prodajom po tržišnim cijenama, ali ne ispod 2/3 tih cijena, osim ako na nižu cijenu pristaje porezni dužnik.

Članak 140.

Na zahtjev poreznog dužnika nadležna Porezna uprava će dozvoliti poreznom dužniku da sam proda popisanu imovinu.

Ukoliko postoji sumnja da porezni dužnik neće isplatiti dužni porez, Porezna uprava može tražiti jamstvo treće osobe ili prodaju na način iz stavka 1. ovog članka dozvoliti u nazočnost ovlaštenog djelatnika.

Nadležna Porezna uprava može, radi postizanja bolje cijene i smanjenja troškova, odrediti da se popisana pokretna imovina proda preko komisije ili trgovinske radnje.

Članak 141.

Javna prodaja popisane imovine se provodi na temelju oglasa objavljenog u sredstvima javnog informiranja.

Javna prodaja može početi samo ako su se javila najmanje dva ponuđača.

Imovinu koja je predmet javne prodaje ne mogu kupovati: porezni dužnik, članovi njegovog kućanstva, djelatnici Porezne uprave, kao ni osobe koje su učestvovala u popisu.

Popisane pokretne stvari javno se prodaju s početnom cijenom koja je utvrđena prilikom popisa.

Ako se na javnoj prodaji ne postigne utvrđena početna cijena, popisana pokretna imovina će se prodati po najvećoj ponudenoj cijeni, s tim da ta cijena ne može biti manja od polovine procijenjene vrijednosti.

Ako se za pojedine stvari koje su predmet javne prodaje ne postigne ni polovina procijenjene vrijednosti, može se u roku od najmanje pet dana obaviti druga javna prodaja, na kojoj se popisane stvari mogu prodati bez obzira na visinu postignute cijene.

Ako se na ponovljenoj javnoj prodaji popisana pokretna imovina ne može prodati, Porezna uprava može odrediti da se takve stvari komisijom prodaju.

Članak 142.

O provođenju postupka javne prodaje vodi se zapisnik, u koji se unose svi podaci o načinu, vremenu i mjestu prodaje, ponudacima i druge pojedinosti koje su od interesa za sve osobe koje su sudjelovala u prodaji.

Zapisnik potpisuju izvršitelj javne prodaje i kupac.

Članak 143.

Porezna uprava može, po odobrenju Vlade Kantona, od poreznog dužnika preuzeti u državno vlasništvo nekretnine koje porezni dužnik pismeno ponudi radi otplate dužnog poreza.

Ako je vrijednost nekretnine iz stavka 1. ovog članka veća od iznosa dužnog poreza, Vlada može odlučiti da se ponudena nepokretna imovina primi u cjelosti, s tim da se vrijednost koja prelazi iznos dužnog poreza isplati poreznom dužniku.

Članak 144.

Iz ukupno plaćenih ili prinudno naplaćenih obveza prvo se podmire troškovi prinudne naplate, zatim kamate, novčane kazne po ovom zakonu, te dužni porez.

6.2. Prisilna naplata poreza od pravnih osoba

Članak 145.

Od pravnih osoba obveznika poreza koji porez nije platio u propisanom roku porez će se naplatiti prisilnim putem.

Postupak prisilne naplate provodi Porezna uprava podnošenjem naloga za prisilnu naplatu Zavodu za platni promet.

Nalogom za prisilnu naplatu Porezna uprava će naložiti Zavodu za platni promet da obavi prijenos dužnog poreza, kamate i troškova prisilne naplate sa računa poreznog dužnika na odgovarajući uplatni račun.

Na iznos duga iz prethodnog stavka Porezna uprava će poreznom dužniku zaračunati i 1% na ime pokriva svojih troškova.

Članak 146.

Ukoliko se u roku od 60 dana od dana izdavanja naloga za prisilnu naplatu ne podmiri porezna obveza dužnika poreza, Porezna uprava će donijeti rješenje o prisilnoj naplati duga iz cjelokupne imovine poreznog dužnika.

Prisilna naplata po prethodnom stavku provest će se po propisima po kojima se provodi prisilna naplata potraživanja od pravnih osoba.

6.3. Posebne odredbe o prisilnoj naplati

Članak 147.

Radi provođenja postupka prisilne naplate poreza propisanih ovim zakonom, naplate kamate i troškova

prisilne naplate, Porezna uprava može, pod uvjetima iz članka 148. ovog zakona, rješenjem privremeno zabraniti poreznom obvezniku rad pečačenjem poslovnih prostorija.

Članak 148.

Poreznom dužniku, samostalnom gospodarstveniku, koji ne plati dug u roku od tri dana od dana pismene opomene za plaćanje duga, odnosno pravnoj osobi u roku od 30 dana od dana podnošenja naloga za prisilnu naplatu Zavodu za platni promet, organ nadležan za kontrolu naplate poreza po ovom zakonu može rješenjem privremeno zabraniti poreznom obvezniku dalji rad pečačenjem poslovnih prostorija, onemogućavanje korištenja prostorija, uređaja i druge opreme za rad, dok se ne otklone razlozi za postojanje zabrane.

Poslovni objekat-prostor organ iz prethodnog stavka će opečatiti najkasnije u roku od dva dana od dana izmirenja obveza poreznog dužnika.

7. Jamstvo

Članak 149.

Ako se porez ne može naplatiti iz imovine poreznog dužnika, naplatit će se iz imovine članova njegovog kućanstva koji su tu imovinu stekli od poreznog obveznika po bilo kojem temelju.

Ako je porezni dužnik, da bi izbjegao obvezu plaćanja poreza, pravnim poslom otudio imovinu u korist osobe koja nije član njegovog kućanstva, Porezna uprava može takav posao pobijati pred sudom, pod uvjetom da je kupac znao za takvu namjeru poreznog dužnika.

Osoba koja kao vlasnik ili posjednik nije upisana u katastar zemljišta, a koristi zemljište, solidarno jamči za porez na to zemljište sa osobom koja je kao vlasnik ili posjednik upisan u katastar zemljišta.

Za naplatu poreza koji se plaća na dobitke od igara na sreću jamči isplatić.

Ako više osoba ostvaruje prihod zajedničkim obavljanjem djelatnosti, solidarno jamče za obveze po temelju zajedničkog obavljanja djelatnosti.

Članak 150.

Porezni dužnik koji otudi strojeve, uređaje ili inventar što su mu služili za obavljanje djelatnosti ili otudi radnju u cjelini, dužan je prethodno izmiriti svoje porezne obveze.

Ako novi vlasnik preuzme imovinu iz stavka 1. ovog članka, a da porez nije plaćen od strane ranijeg vlasnika, za naplatu dospjelog poreza jamči solidarno sa poreznim dužnikom i novi vlasnik do visine vrijednosti preuzete imovine.

Članak 151.

Građanin koji drži u zakupu zemljište na koje se plaća porez od poljoprivrede solidarno odgovara sa zakupodavcem za dužni porez što otpada na to zemljište do visine zakupnine.

Članak 152.

Osobe koje vlasnicima putujućih zabavnih radnji, odnosno priredivačima zabavnih priredbi uz naplatu ili

besplatno ustupaju svoj stambeni ili poslovni prostor solidarno odgovaraju sa poreznim obveznikom za sve porezne obveze.

8. Otpis poreza i zastara

Članak 153.

Pravo na naplatu poreza, kamate i troškova prisilne naplate zastarijeva za pet godina nakon isteka godine u kojoj je dužne iznose trebalo naplatiti.

Pravo poreznog obveznika na povrat pogrešno ili više uplaćenog iznosa poreza, kamate i troškova prisilne naplate zastarijeva za pet godina nakon isteka godine u kojoj su naplaćeni.

Članak 154.

Rok zastarijevanja prava na naplatu poreza, kamate i troškova prisilne naplate po ovom zakonu prekida se svakom službenom radnjom koju preduzme Porezna uprava radi naplate.

Rok zastarijevanja prava na povrat nepravilno ili više uplaćenog poreza, kamate i troškova prisilne naplate po ovom zakonu prekida se svakom radnjom koju je obveznik poduzeo kod Porezne uprave radi povrata.

Nakon svakog prekida zastarijevanje počinje ponovo teći.

U svakom slučaju zastarijevanje nastupa istekom deset godina od dana kada je prvi put počelo teći.

Članak 155.

Dospjeli iznos poreza koji se ne može naplatiti prisilnim putem otpisuje se kao nenaplativ ako:

- je porezni dužnik umro ili se odselio u nepoznato mjesto, a nije ostavio pokretnu ili nepokretnu imovinu iz kojih se može naplatiti dospjeli porez. Ako se iza umrlog naknadno pronađe imovina ili se sazna novo prebivalište poreznog dužnika, ponovo će se zadužiti otpisanim porezom ukoliko nije nastupila zastarijevanje prava na naplatu,

- se prisilnom naplatom koja se obavila svake godine bez uspjeha dug nije mogao naplatiti ni nakon isteka treće godine od dana dospelosti.

Članak 156.

Ako se nakon otpisa pojavi mogućnost naplate otpisanog poreza, porezni dužnik će biti ponovo zadužen otpisanim porezom, ako nije nastupila zastarijevanje prava na naplatu.

Ne smatra se nenaplativim i ne može se otpisati dospjeli porez na koji postoji jamstvo prema odredbama ovog zakona ili ako postoji imovina iz koje se porez može naplatiti.

U iznimnim slučajevima, ako bi se naplatom poreza dovelo u pitanje nužno održavanje poreznog dužnika i članova njegovog kućanstva, porez se može otpisati u cjelosti ili djelimično.

O otpisu poreza rješava Porezna uprava.

9. Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza i povrat poreza

Članak 157.

Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza utvrđenim ovim zakonom obavlja Porezna uprava.

Članak 158.

Porezni obveznik koji je platio porez propisan ovim zakonom, a koji nije bio dužan uplatiti ima pravo na povrat plaćenog poreza, plaćene kamate i troškova prisilne naplate plaćene po odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat.

Ukoliko poreznom obvezniku nije vraćen porez za koji je ostvario pravo na povrat u roku iz prethodnog stavka ovog članka, na iznos poreza koji nije bio dužan platiti, odnosno na iznos poreza koji nije vraćen u propisanom roku, porezni obveznik ima pravo na kamatu iz članka 118. ovog zakona.

Članak 159.

Porezni obveznik zahtjev za povrat poreza podnosi nadležnoj Poreznoj ispostavi, uz koji prilaže i dokaz o plaćenom porezu.

Pravo na povrat poreza, kamate i troškova prisilne naplate utvrđuje Porezna uprava rješenjem.

Povrat poreza obavlja se na teret odgovarajućeg uplatnog računa, a u korist poreznog obveznika.

IV. VODENJE POSLOVNIH KNJIGA

Članak 160.

Obveznici poreza koji porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti dužni su voditi knjigu prihoda i rashoda, kao i knjigu stalnih sredstava (u daljem tekstu: poslovne knjige).

Pored poslovnih knjiga iz prethodnog stavka, kao i knjiga predviđenih Pravilnikom o primjeni odredaba Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, obveznici poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića dužni su voditi i knjigu nabavke alkoholnih i bezalkoholnih pića.

Ministar financija donosi propise o sadržaju i načinu vođenja poslovnih knjiga propisanih ovim zakonom.

Članak 161.

Poslovne knjige moraju se voditi po principu dnevne ažurnosti. Svakodnevno se unose točni podaci za utvrđivanje ukupnog prihoda, troškova poslovanja, dobiti i podaci o uplati javnih prihoda.

Knjigovodstveno stanje na kraju dana mora odgovarati stvarnom stanju.

Porezni obveznik je dužan prije uporabe ovjeriti poslovne knjige kod Porezne uprave.

Članak 162.

Porezni obveznici su dužni držati poslovne knjige u svojim poslovnim prostorijama i na zahtjev inspektora staviti ih na uvid.

Ako je vođenje poslovnih knjiga povjereno drugoj osobi, koja na temelju odobrenja nadležnog organa obavlja poslove vođenja poslovnih knjiga, poslovne knjige poreznog obveznika mogu se nalaziti u poslovnim prostorijama te osobe.

U slučaju izočnosti porezni obveznik je dužan ovlastiti zaposlenog djelatnika ili člana kućanstva da na zahtjev inspektora stavi poslovne knjige na uvid.

Porezni obveznici koji djelatnost obavljaju bez poslovnih prostorija dužni su poslovne knjige držati u mjestu obavljanja djelatnosti.

Rok čuvanja poslovnih knjiga je pet godina po isteku godine na koju se odnose.

Članak 163.

Obveznik poreza na dobit fizičkih osoba je dužan šestomjesečno, na temelju podataka iz poslovnih knjiga, sačiniti pregled ukupno naplaćenih prihoda i troškova poslovanja i podnijeti ga Poreznoj upravi najkasnije 15 dana po isteku polugodišta.

Članak 164.

Poslovne knjige ne smatraju se vjerodostojnim i ne služe za utvrđivanje poreza propisanih ovim zakonom ako:

- nisu vodene ili ako obveznik poreza nije izdavao račune ili odsječke kasene trake za prodatu robu ili izvršene usluge;
- u knjigama nisu iskazani svi prihodi, a što je utvrđeno inspekcijским nadzorom;
- je snimanjem utvrđeno da ukupan godišnji prihod ne odgovara ukupnom prihodu iskazanom u poslovnim knjigama.

V. KAZNE NE ODREDBE

Članak 165.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1. ako Poreznoj upravi ne podnese prijavu o organiziranju kulturno-umjetničkih i estradnih programa (članak 93);
2. ako ne podnese mjesečnu ili godišnju prijavu o obračunatom i plaćenom porezu (članak 92,96);
3. ako ne postupi po zahtjevu Porezne uprave (članak 98);
4. ako ne obračuna i ne obustavi porez od autorskih prava, porez na dobitke od igara na sreću i porez na potrošnju pića (članak 99. stavak 2, 3, 4);
5. ako ne obračuna porez na dobit u postotku od svakog pojedinačno ostvarenog prihoda (članak 104. stavak 4.);
6. ako ne uplati obračunati porez na dobitke od igara na sreću (članak 115);
7. ako ne uplati porez na potrošnju pića (članak 117).

Za prekršaj iz prethodnog stavka ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 100,00 do 1.000,00 KM.

Članak 166.

Novčanom kaznom u visini od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obveznik poreza - imalac radnje, odnosno vršitelj samostalne djelatnosti:

1. ako ne izda račun, putni nalog ili odsječak iz kasene trake za svaki pojedinačno ostvareni prihod (članak 12);
2. ako na račun ne polaže pazare (članak 13);
3. ako ne podnese poreznu prijavu ili u prijavi prikaže netočne podatke za razrez poreza (članak 89, 91,92,94,95 i 96);
4. ako Poreznoj upravi ne podnese prijavu o organiziranju kulturno-umjetničkog ili estradnog programa (članak 93);
5. ako ne obavi uplatu poreza u propisanim rokovima (članak 109,110, 111,112,113,114,115,116 i 117);
6. ako ne obavi uplatu akontacije poreza (članak 119);
7. ako ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prisilne naplate;
8. ako netočno ili neažurno vodi poslovne knjige ili ih ne ovjeri kod Porezne uprave, kao i ako knjigovodstveno stanje ne odgovara stvarnom stanju (članak 161);
9. ako poslovne knjige ne drži na propisanom mjestu ili ako u slučaju izočnosti porezni obveznik ne ovlasti drugu osobu da na zahtjev poreznog inspektora stavi poslovne knjige na uvid (članak 162);
10. ako Poreznoj upravi ne dostavi šestomjesečni pregled ukupno naplaćenih prihoda i troškova poslovanja (članak 163).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 50,00 do 500,00 KM.

Članak 167.

Novčanom kaznom u visini od 500,00 - 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj obveznik poreza-imalac radnje, odnosno vršitelj samostalne djelatnosti:

1. ako ne otvori račun i ne prijavi ga Poreznoj upravi;
2. ako da netočnu ili lažnu izjavu (članak 97);
3. ako ne vodi poslovne knjige (članak 160);
4. ako ovlaštenom djelatniku Porezne uprave ne dozvoli pregled poslovnih knjiga (članak 162).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 50,00 do 500,00 KM.

Članak 168.

Novčanom kaznom u visini od 100,00 do 1.000,00 KM kaznit će se prekršaj i odgovorna osoba u nadležnom organu:

1. ako obavi registraciju djelatnosti ili samostalne radnje, kao i izda rješenje o prestanku obavljanja samostalne djelatnosti bez dokaza da su plaćeni porezi i do-prinosi (članak 97),

2. ako registira motorno vozilo bez dokaza o plaćenom porezu (članak 23),

3. ako na zahtjev Porezne uprave ne dostavi podatke iz članka 98. stavak 1.

Članak 169.

Za prekršaje iz članka 166. točke 1., 3., 8., 9. i 10. i članka 167. točke 3. i 4. učinjene u ponovljenom postupku kontrole drugi put, nadležni organ će, pored novčane kazne, izreći i zaštitnu mjeru zabrane obavljanja samostalne djelatnosti.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 170.

Porezne obveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog zakona obaviti će se prema propisima koji su važili u momentu nastanka porezne obveze.

Iznimno od prethodnog stavka, za porezne obveznike koji se duže porezom na dobit u paušalnom iznosu, na osobni zahtjev obveznika razrez poreznih obveza u 1999. godini obaviti će se sukladno ovom zakonu.

Članak 171.

Oslobađanja i olakšice plaćanja poreza na dobit od obavljanja gospodarske ili profesionalne djelatnosti primjenjuju se od dana upisa u registar nadležnog općinskog organa uprave.

Fizičke osobe koje koriste oslobađanja i olakšice od plaćanja poreza na dobit po ranijim propisima imaju pravo na te olakšice do isteka vremena na njihovo korištenje.

Članak 172.

Ministar financija Kantona donijet će provedbene propise za primjenu odredaba ovog zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu.

Članak 173.

Provedbeni propisi doneseni na temelju propisa koji su u primjeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, primjenjivat će se do donošenja novih sukladno ovom zakonu.

Članak 174.

Danom početka primjene ovog zakona na području Kantona prestaju sa primjenom propisi koji su regulirali ovu materiju, a primjenjivali se na području Kantona do dana primjene ovog zakona.

Članak 175.

Ako ovim zakonom pojedina pitanja iz oblasti poreza nisu regulirana, shodno se primjenjuju federalni propisi iz ove oblasti.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona", a primjenjivat će se od 01.01.2000.g., osim poglavlja 2.- "Porez na imovinu", koji će se primjenjivati od dana kada to odredi općinsko vijeće svojim propisom i poglavlja 6.- "Porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti", koji će se primjenjivati od 01.01.2003. godine.

Broj 01-287/99

21.12.1999.god.

Zenica

PREDSEDATELJ SKUPŠTINE

Šefik Džaferović, s. r.

267.

Na osnovu člana 37. tačka 1. Ustava Zeničko-dobojskog kantona i člana 7. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine i finansiranju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 26/96), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 13. sjednici, održanoj dana 21.12.1999. godine, donosi

ZAKON

o porezu na promet nekretnina

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje sistem poreza koji se plaća na promet nekretnina u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

Član 2.

Porez na promet nekretnina je prihod budžeta općine na području koje je ostvaren.

Član 3.

Pod prometom nekretnina, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se prijenos prava svojine na nekretninama uz naknadu i prava na korištenje nekretnina u državnoj svojini, kao i zamjena jedne nekretnine za drugu nekretninu.

Član 4.

Nekretnine, u smislu ovog zakona, jesu:

- zemljište (poljoprivredno, građevinsko i drugo zemljište),
- stambene i poslovne zgrade,
- drugi nepokretni građevinski objekti.

Član 5.

Porez na promet nekretnina ne plaća se:

1. na promet nekretnina između društveno-političkih zajednica, državnih organa, humanitarnih organizacija i udruženja;
2. na promet nekretnina u postupku komasacije, arondacije i eksproprijacije i na osnovu ugovora zaključenog umjesto eksproprijacije ili arondacije, te kada se vrši

promet nekretnina na osnovu zakona, neovisno od volje poreznog obveznika;

3. kada građanin, bivši vlasnik ekspropisane nekretnine, u roku od jedne godine od dana kada je primio naknadu za ekspropisiranu nekretninu, kupi drugu nekretninu, i to do iznosa naknade koja odgovara naknadi za ekspropisiranu nekretninu;

4. kada se vrši prva prodaja još nenastanjene novosagrađene stambene zgrade ili novosagrađenog stana kao posebnog dijela zgrade, ako su sagrađeni radi prodaje od strane preduzeća koje se bavi proizvodnjom stanova za potrebe preduzeća koje će izvršiti dalju prodaju tih stambenih jedinica;

5. kada se nekretnina prenosi na strano konzularno ili diplomatsko predstavništvo, pod uslovima reciprociteta, i na druge međunarodne organizacije za koje je međunarodnim sporazumom dogovoreno porezno oslobođanje;

6. kad se stan ili zgrada u državnom vlasništvu prodaje građaninu koji ima stanarsko pravo na tom stanu ili zgradi, ili članu njegovog porodičnog domaćinstva;

7. kada se pravo svojine na nekretnini prenosi na društveno-političku zajednicu, humanitarnu ili drugu organizaciju i ustanovu radi ostvarivanja socijalne sigurnosti, odnosno doživotnog izdržavanja;

8. kada se pravo svojine na nekretnini prenosi na vjersku instituciju;

9. prilikom prenosa prava svojine na nekretnini u skladu sa propisima kojima se uređuje pretvorba državnog vlasništva u druge oblike vlasništva;

10. pri zamjeni nekretnina na nekretninu manje prometne vrijednosti koja se zamjenjuje.

II. OBVEZNIK POREZA

Član 6.

Obveznik poreza na promet nekretnina je prodavalac nekretnine.

Pri zamjeni nekretnina porezni obveznik je učesnik u zamjeni koji daje u zamjenu nekretninu veće vrijednosti.

Ako se prenosi idealni dio vlasništva na nekretnini, porezni obveznik je svaki suvlasnik posebno.

Član 7.

Ako se pravo svojine na nekretnini prenosi ugovorom o doživotnom izdržavanju, porezni obveznik je primalac nekretnine, odnosno njegovi nasljednici.

Ako je primalac nekretnine iz stava 1. ovog člana u odnosu prema davaocu nekretnine nasljednik prvog nasljednog reda, ne plaća porez na promet nekretnina.

III. POREZNA OSNOVICA

Član 8.

Osnovica poreza na promet nekretnina je prometna vrijednost nekretnina u trenutku nastanka porezne obaveze.

Pri zamjeni nekretnina porezna osnovica se utvrđuje za svakog učesnika u zamjeni i to prema prometnoj vrijednosti nekretnine koju pojedinu učesnik daje u zamjenu.

Ako suvlasnici prenose idealni dio vlasništva na nekretnini, porezna osnovica se utvrđuje posebno za svakog suvlasnika, prema prometnoj vrijednosti njegovog dijela nekretnine.

Kod prodaje nekretnina u stečajnom i izvršnom postupku porezna osnovica je postignuta prodajna cijena.

Član 9.

Pod prometnom vrijednošću nekretnina podrazumijeva se cijena nekretnine koja se postiže ili se može postići na tržištu u trenutku nastanka porezne obaveze.

Prometnu vrijednost nekretnine procjenjuje stručna komisija koju imenuje općinsko vijeće.

Vlasnik, odnosno korisnik nekretnine dužan je komisiji iz stava 2. ovog člana dopustiti pristup na zemljište i objekte radi procjene prometne vrijednosti nekretnine.

IV. POREZNA STOPA

Član 10.

Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 8%.

V. NASTANAK POREZNE OBAVEZE

Član 11.

Porezna obaveza nastaje u trenutku zaključenja ugovora o prodaji ili zamjeni nekretnine.

Ako se prenos prava svojine vrši na građevinskim objektima koji su u izgradnji, porezna obaveza nastaje u trenutku predaje objekta kupcu.

Ako se prenos prava svojine na nekretnini obavlja na osnovu odluke organa uprave ili suda, porezna obaveza nastaje u trenutku pravosnažnosti te odluke.

Član 12.

Sudovi i organi uprave dužni su nadležnoj ispostavi porezne uprave dostaviti svoje odluke, na temelju kojih se vrši promjena upisa vlasništva na nekretninama u zemljišnim knjigama, u roku od 15 dana od dana njihove pravosnažnosti.

Član 13.

Ako se, na osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju, pravo svojine na nekretnini prenosi prije smrti primaoca izdržavanja, porezna obaveza nastaje u trenutku zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju.

Ako se, na osnovu ugovora o doživotnom izdržavanju, pravo svojine na nekretnini prenosi nakon smrti primaoca izdržavanja, porezna obaveza nastaje u trenutku smrti primaoca izdržavanja.

VI. RAZREZ POREZA

Član 14.

Razrez poreza na promet nekretnina vrši ispostava porezne uprave u općini gdje se nekretnina nalazi.

Član 15.

Porezni obveznik je dužan u roku od 15 dana od dana nastanka porezne obaveze nadležnoj ispostavi porezne uprave prijaviti nastanak porezne obaveze.

Uz prijavu o nastanku porezne obaveze porezni obveznik podnosi ugovor o kupoprodaji ili zamjeni nekretnina, a ako se promet nekretnina vrši drugim pravnim poslom, odlukom organa uprave ili suda, porezni obveznik podnosi ispravu o tom pravnom poslu, odnosno odluku organa uprave ili suda.

Oblik i sadržaj porezne prijave iz stava 2. ovog člana propisat će ministar finansija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16.

Nadležna ispostava porezne uprave dužna je u roku od 30 dana od dana primljene prijave o nastanku porezne obaveze, izvršiti razrez poreza na promet nekretnina i poreznom obvezniku i kupcu nekretnine dostaviti rješenje o razrezu poreza.

Član 17.

Ako obveznik poreza nastanak porezne obaveze ne prijavi pravovremeno, obaviti će se procjena promjene vrijednosti nekretnina i razrez poreza kao da je porezna obaveza nastala na dan prijavljivanja, odnosno otkrivanja porezne obaveze i to prema stanju nekretnine u trenutku nastanka porezne obaveze.

Porezni obveznik koji nastanak porezne obaveze ne prijavi pravovremeno platiti će na ime povećanog poreza 20% od razrezanog poreza.

Porezni obveznik nije dužan platiti povećani porez iz stava 2. ovog člana ukoliko dokaže da nastanak porezne obaveze nije pravovremeno prijavio zbog izvanrednih okolnosti neovisnih od njegove volje.

**VII. NAPLATA POREZA I MJESTO
PLAĆANJA POREZA****Član 18.**

Porezni obveznik je dužan u roku od 15 dana od dana dostave rješenja o razrezu poreza na promet nekretnina platiti razrezani iznos poreza.

Član 19.

Porez na promet nekretnina plaća se prema mjestu gdje se nekretnina nalazi, na propisani uplatni račun.

Član 20.

Kupac nekretnine solidarno jamči za naplatu poreza na promet nekretnina.

Član 21.

Na iznos poreza na promet nekretnina koji nije plaćen u propisanom roku plaća se zatezna kamata.

Visinu zatezne kamate utvrdit će Vlada Kantona po donošenju ovog zakona.

Kantonalni ured porezne uprave, u izuzetnim i opravdanim slučajevima, poreznom obvezniku može odobriti odgodu plaćanja dospjelog poreza ili odobriti plaćanje poreza u više rata.

Ako porezni obveznik ne uplaćuje rate u određenom roku, Kantonalni ured porezne uprave će staviti van snage rješenje o odobravanju plaćanja poreza u više rata i preduzeti mjere da se zaostali dug naplati odjedanput.

Odobrena odgoda plaćanja ne oslobađa obveznika poreza od plaćanja kamate na neblagovremeno uplaćene obročne iznose poreza.

Član 22.

Od poreznog obveznika koji dospjeli porez ne plati u propisanom roku, naplata će se izvršiti prisilno.

Prisilna naplata poreza na promet nekretnina obavlja se po propisima koji važe za prisilnu naplatu poreza od pravnih i fizičkih lica.

Troškovi prisilne naplate padaju na teret poreznog obveznika.

VIII. POVRAT POREZA**Član 23.**

Porezni obveznik koji je platio porez na promet nekretnina, a koji nije bio dužan platiti, ima pravo na povrat plaćenog poreza, plaćene kamate i troškova prisilne naplate u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat.

Član 24.

Ako ugovor o prijenosu vlasništva na nekretnini bude raskinut voljom stranaka prije prijenosa vlasništva u zemljišnim knjigama na novog vlasnika ili ako ugovor bude raskinut ili poništen odlukom suda, porezni obveznik ima pravo na povrat plaćenog poreza.

Član 25.

Ako se ugovor o prijenosu vlasništva na nekretnini zbog neke smetnje ne može izvršiti ili se izvrši samo djelimično, porezni obveznik ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela plaćenog poreza, ako kupac nije u posjedu nekretnine.

Član 26.

Porezni obveznik zahtjev za povrat plaćenog poreza na promet nekretnina podnosi nadležnoj ispostavi porezne uprave, uz koji prilaže i dokaz o plaćenom porezu.

Pravo na povrat poreza, kamate i troškova prisilne naplate utvrđuje porezna uprava rješenjem.

Povrat poreza vrši se na teret odgovarajućeg uplatnog računa, a u korist poreznog obveznika.

Ako na odgovarajućem uplatnom računu nema sredstava, povrat poreza se vrši na teret korisnika sredstava od poreza na promet nekretnina.

Član 27.

Ukoliko poreznom obvezniku nije vraćen porez za koji je ostvario pravo na povrat u roku iz člana 24. ovog zakona, na iznos poreza koji nije bio dužan platiti, a koji nije vraćen u propisanom roku porezni obveznik ima pravo na kamatu iz člana 21. ovog zakona.

Šefik Džaferović, s. r.

267.

Na temelju članka 37. točka i, Ustava Zeničko-dobojskog kantona i članka 7. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine i financiranju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 26/96), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 13. sjednici, održanoj dana 21.12.1999. godine, d o n o s i

Z A K O N **o porezu na promet nekretnina**

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom se uređuje sustav poreza koji se plaća na promet nekretnina u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton).

Članak 2.

Porez na promet nekretnina je prihod proračuna općine na području koje je ostvaren.

Članak 3.

Pod prometom nekretnina, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se prijenos prava svojine na nekretninama uz naknadu i prava na korištenje nekretnina u državnoj svojini, kao i zamjena jedne nekretnine za drugu nekretninu.

Članak 4.

Nekretnine u smislu ovog zakona jesu:

- zemljište (poljoprivredno, građevinsko i drugo zemljište),
- stambene i poslovne zgrade,
- drugi nepokretni građevinski objekti.

Članak 5.

Porez na promet nekretnina ne plaća se:

1. na promet nekretnina između društveno-političkih zajednica, državnih organa, humanitarnih organizacija i udruga;

2. na promet nekretnina u postupku komasacije, arondacije i eksproprijacije i na temelju ugovora zaključenog umjesto eksproprijacije ili arondacije, te kada se obavlja promet nekretnina na temelju zakona, neovisno od volje poreznog obveznika;

3. kada građanin, bivši vlasnik eksproprijirane nekretnine, u roku od jedne godine od dana kada je primio naknadu za eksproprijiranu nekretninu, kupi drugu nekretninu, i to do iznosa naknade koja odgovara naknadi za eksproprijiranu nekretninu;

4. kada se obavlja prva prodaja još nenastanjene novosagrađene stambene zgrade ili novosagrađenog stana kao posebnog dijela zgrade, ako su sagrađeni radi prodaje od strane poduzeća koje se bavi proizvodnjom stanova za potrebe poduzeća koje će obavljati dalju prodaju tih stambenih jedinica;

5. kada se nekretnina prenosi na strano konzularno ili diplomatsko predstavništvo, pod uvjetima reciprociteta, i na druge međunarodne organizacije za koje je međunarodnim sporazumom dogovoreno porezno oslobođanje;

6. kad se stan ili zgrada u državnom vlasništvu prodaje građaninu koji ima stanarsko pravo na tom stanu ili zgradi, ili članu njegovog obiteljskog kućanstva;

7. kada se pravo svojine na nekretnini prenosi na društveno-političku zajednicu, humanitarnu ili drugu organizaciju i ustanovu radi ostvarivanja socijalne sigurnosti, odnosno doživotnog izdržavanja;

8. kada se pravo svojine na nekretnini prenosi na vjersku instituciju;

9. prilikom prijenosa prava svojine na nekretnini sukladno sa propisima kojima se uređuje pretvorba državnog vlasništva u druge oblike vlasništva;

10. pri zamjeni nekretnina na nekretninu manje prometne vrijednosti koja se zamjenjuje.

II. OBVEZNIK POREZA

Članak 6.

Obveznik poreza na promet nekretnina je prodavalac nekretnine.

Pri zamjeni nekretnina porezni obveznik je sudionik u zamjeni koji daje u zamjenu nekretninu veće vrijednosti.

Ako se prenosi idealni dio vlasništva na nekretnini, porezni obveznik je svaki suvlasnik posebno.

Članak 7.

Ako se pravo svojine na nekretnini prenosi ugovorom o doživotnom izdržavanju, porezni obveznik je primatelj nekretnine, odnosno njegovi nasljednici.

Ako je primatelj nekretnine iz stavka 1. ovog članka u odnosu prema davaocu nekretnine nasljednik prvog nasljednog reda, ne plaća porez na promet nekretnina.

III. POREZNA OSNOVICA

Članak 8.

Osnovica poreza na promet nekretnina je prometna vrijednost nekretnina u trenutku nastanka porezne obveze.

Pri zamjeni nekretnina porezna osnovica se utvrđuje za svakog sudionika u zamjeni i to prema prometnoj vrijednosti nekretnine koju pojedini sudionik daje u zamjenu.

Ako suvlasnici prenose idealni dio vlasništva na nekretnini, porezna osnovica se utvrđuje posebno za svakog suvlasnika, prema prometnoj vrijednosti njegovog dijela nekretnine.

Kod prodaje nekretnina u stečajnom i izvršnom postupku porezna osnovica je postignuta prodajna cijena.

Članak 9.

Pod prometnom vrijednošću nekretnina podrazumijeva se cijena nekretnine koja se postiže ili se može postići na tržištu u trenutku nastanka porezne obveze.

Prometnu vrijednost nekretnine procjenjuje stručna komisija koju imenuje općinsko vijeće.

Vlasnik, odnosno korisnik nekretnine dužan je komisiji iz stavka 2. ovog članka dopustiti pristup na zemljište i objekte radi procjene prometne vrijednosti nekretnine.

IV. POREZNA STOPA**Članak 10.**

Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 8%.

V. NASTANAK POREZNE OBVEZE**Članak 11.**

Porezna obveza nastaje u trenutku zaključenja ugovora o prodaji ili zamjeni nekretnine.

Ako se prijenos prava svojine obavlja na građevinskim objektima koji su u izgradnji, porezna obveza nastaje u trenutku predaje objekta kupcu.

Ako se prijenos prava svojine na nekretnini obavlja na temelju odluke organa uprave ili suda, porezna obveza nastaje u trenutku pravomoćnosti te odluke.

Članak 12.

Sudovi i organi uprave dužni su nadležnoj ispostavi porezne uprave dostaviti svoje odluke, na temelju kojih se obavlja promjena upisa vlasništva na nekretninama u zemljišnim knjigama, u roku od 15. dana od dana njihove pravomoćnosti.

Članak 13.

Ako se, na temelju ugovora o doživotnom izdržavanju, pravo svojine na nekretnini prenosi prije smrti primaoca izdržavanja, porezna obveza nastaje u trenutku zaključenja ugovora o doživotnom izdržavanju.

Ako se, na temelju ugovora o doživotnom izdržavanju, pravo svojine na nekretnini prenosi nakon smrti primatelja izdržavanja, porezna obveza nastaje u trenutku smrti primatelja izdržavanja.

VI. RAZREZ POREZA**Članak 14.**

Razrez poreza na promet nekretnina obavlja ispostava porezne uprave u općini gdje se nekretnina nalazi.

Članak 15.

Porezni obveznik je dužan u roku od 15 dana od dana nastanka porezne obveze nadležnoj ispostavi porezne uprave prijaviti nastanak porezne obveze.

Uz prijavu o nastanku porezne obveze porezni obveznik podnosi ugovor o kupoprodaji ili zamjeni nekretnina, a ako se promet nekretnina obavlja drugim pravnim poslom, odlukom organa uprave ili suda, porezni obveznik podnosi ispravu o tom pravnom poslu, odnosno odluku organa uprave ili suda.

Oblik i sadržaj porezne prijave iz stavka 2. ovog članka propisat će ministar financija u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 16.

Nadležna ispostava porezne uprave dužna je u roku od 30 dana od dana primljene prijave o nastanku porezne obveze, obaviti razrez poreza na promet nekretnina i poreznom obvezniku i kupcu nekretnine dostaviti rješenje o razrezu poreza.

Članak 17.

Ako obveznik poreza nastanak porezne obveze ne prijavljuje pravodobno, obavit će se procjena prometne vrijednosti nekretnina i razrez poreza kao da je porezna obveza nastala na dan prijavljivanja, odnosno otkrivanja porezne obveze i to prema stanju nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze.

Porezni obveznik koji nastanak porezne obveze ne prijavljuje pravodobno platit će na ime povećanog poreza 20% od razrezanog poreza.

Porezni obveznik nije dužan platiti povećani porez iz stavka 2. ovog članka ukoliko dokaže da nastanak porezne obveze nije pravodobno prijavio zbog izvanrednih okolnosti neovisnih od njegove volje.

VII. NAPLATA POREZA I MJESTO PLAĆANJA POREZA**Članak 18.**

Porezni obveznik je dužan u roku od 15 dana od dana dostave rješenja o razrezu poreza na promet nekretnina platiti razrezani iznos poreza.

Članak 19.

Porez na promet nekretnina plaća se prema mjestu gdje se nekretnina nalazi, na propisani uplatni račun.

Članak 20.

Kupac nekretnine solidarno jamči za naplatu poreza na promet nekretnina.

Članak 21.

Na iznos poreza na promet nekretnina koji nije plaćen u propisanom roku plaća se zatezna kamata.

Visinu zatezne kamate utvrdit će Vlada Kantona po donošenju ovog Zakona.

Kantonalni ured porezne uprave, u iznimnim i opravdanim slučajevima, poreznom obvezniku može odobriti odgodu plaćanja dospjelog poreza ili odobriti plaćanje poreza u više rata.

Ako porezni obveznik ne uplaćuje rate u određenom roku, Kantonalni ured porezne uprave će staviti van snage rješenje o odobravanju plaćanja poreza u više rata i poduzeti mjere da se zaostali dug naplati odjedanput.

Odobrena odgoda plaćanja ne oslobađa obveznika poreza od plaćanja kamate na nepravodobno uplaćene obročne iznose poreza.

Članak 22.

Od poreznog obveznika koji dospjeli porez ne plati u propisanom roku, naplata će se obaviti prisilno.

Prisilna naplata poreza na promet nekretnina obavlja se po propisima koji važe za prisilnu naplatu poreza od pravnih i fizičkih lica.

Troškovi prisilne naplate padaju na teret poreznog obveznika.

VIII. POVRAT POREZA**Članak 23.**

Porezni obveznik koji je platio porez na promet nekretnina, a koji nije bio dužan platiti, ima pravo na povrat plaćenog poreza, plaćene kamate i troškova prisilne naplate u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za povrat.

Članak 24.

Ako ugovor o prijenosu vlasništva na nekretnini bude raskinut voljom stranaka prije prijenosa vlasništva u zemljišnim knjigama na novog vlasnika ili ako ugovor bude raskinut ili poništen odlukom suda, porezni obveznik ima pravo na povrat plaćenog poreza.

Članak 25.

Ako se ugovor o prijenosu vlasništva na nekretnini zbog neke smetnje ne može obaviti ili se obavi samo djelomično, porezni obveznik ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela plaćenog poreza, ako kupac nije u posjedu nekretnine.

Članak 26.

Porezni obveznik zahtjev za povrat plaćenog poreza na promet nekretnina podnosi nadležnoj ispostavi porezne uprave, uz koji prilaže i dokaz o plaćenom porezu.

Pravo na povrat poreza, kamate i troškova prisilne naplate utvrđuje porezna uprava rješenjem.

Povrat poreza obavlja se na teret odgovarajućeg uplatnog računa, a u korist poreznog obveznika.

Ako na odgovarajućem uplatnom računu nema sredstava, povrat poreza se obavlja na teret korisnika sredstava od poreza na promet nekretnina.

Članak 27.

Ukoliko poreznom obvezniku nije vraćen porez za koji je ostvario pravo na povrat u roku iz članka 24. ovog zakona, na iznos poreza koji nije bio dužan platiti, a koji nije vraćen u propisanom roku porezni obveznik ima pravo na kamatu iz članka 21. ovog zakona.

IX. ŽALBA**Članak 28.**

Protiv rješenja porezne uprave o razrezu poreza može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijama rješenja.

Žalba se podnosi nadležnom drugostupnom organu putem ispostave porezne uprave koja je donijela prvostupno rješenje.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o razrezu poreza.

Članak 29.

Porezna uprava može i bez zahtjeva poreznog obveznika odložiti naplatu poreza do donošenja rješenja po žalbi, o čemu je dužna izvijestiti organ koji rješava po žalbi.

X. ZASTARA**Članak 30.**

Pravo na razrez poreza na promet nekretnina zastarijeva za pet godina nakon isteka godine u kojoj je prijavljen nastanak porezne obveze.

Pravo na pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredbi ovog zakona zastarijeva za tri godine nakon isteka godine u kojoj je izvršena povreda odredbi ovog zakona.

Pravo na naplatu poreza na promet nekretnina i pravo na naplatu kamate kao i troškova prisilne naplate zastarijeva za tri godine po isteku godine u kojoj je trebalo obaviti naplatu.

Pravo na povrat nepravilno ili više naplaćenog iznosa poreza, kamate i troškova prisilne naplate zastarijeva za tri godine po isteku godine u kojoj se mogao tražiti povrat.

Članak 31.

Rok zastare prava na razrez poreza na promet nekretnina, prava na naplatu kamate i troškova prisilne naplate prekida se svakom službenom radnjom nadležnog organa za ubiranje poreza, a koju je preduzelo u cilju razreza i naplate poreza.

Rok zastare prava na povrat nepravilno ili više naplaćenog poreza, kamate i troškova prisilne naplate prekida se svakom radnjom poreznog obveznika koju je preduzelo kod nadležnog organa za ubiranje poreza.

Poslije svakog prekida zastare počinje teći novi rok zastare.

Zastara u svakom slučaju nastupa nakon isteka šest godina od dana kada je prvi put počela teći.

XII. KAZNE ODREDBE**Članak 32.**

Novčanom kaznom od 10-500 KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik fizička osoba:

1. ako ovlaštenim osobama ne dozvoli pristup na zemljište ili objekte radi procjene prometne vrijednosti nekretnine (članak 9),

2. ako u propisanom roku ne prijavi nastanak porezne obveze (članak 15),

3. ako razrezani porez ne plati u propisanom roku (članak 18).

Članak 33.

Novčanom kaznom u visini od 1000-5000 KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik pravna osoba:

1. ako ne dozvoli pristup na zemljište i objekte radi utvrđivanja prometne vrijednosti nekretnine (članak 9),
2. ako u propisanom roku ne prijavljuje nastanak porezne obveze (članak 15),
3. ako razrezani porez ne plati u propisanom roku (članak 18).

Članak 34.

Prijavu za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrjeda odredbi članka 9. i članka 15. ovog zakona podnosi Komisija iz članka 9. stavak 2. ovog zakona, a za povrjedu odredbi članka 18. ovog zakona nadležni organ za ubliranje poreza.

Prijave iz prethodnog stavka podnose se sudiji za prekršaje prema mjesnoj nadležnosti.

XIII. PRIJELAZNA ODREDBA

Članak 35.

U predmetima razreza poreza na promet nekretnina i priznavanja oslobađanja i olakšica od plaćanja poreza na promet nekretnina u kojima je porezna prijava, odnosno zahtjev za priznavanje oslobađanja i olakšica

podnesen Porznoj ispostavi do dana stupanja na snagu ovog zakona, primjenjivat će se propisi koji su bili na snazi u trenutku podnošenja porezne prijave, odnosno zahtjeva za priznavanje oslobođanja i olakšica kod plaćanja poreza na promet nekretnina.

U predmetima razreza poreza na promet nekretnosti u kojima je porezna obveza nastala do stupanja na snagu ovog zakona, a porezna prijava, odnosno zahtjev za priznavanje oslobođanja i olakšica podnesen ispostavi Porezne uprave nakon stupanja na snagu ovog zakona, primjenjivat će se ovaj zakon, izuzev ukoliko zakonski propisi koji su bili na snazi u momentu nastanka porezne obveze nisu povoljniji za poreznog obveznika.

XIV. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj 01-312/99
21.12.1999. god.
Zenica

PREDSJEDATELJ SKUPŠTINE
Šefik Džaferović, s. r.

SADRŽAJ

266. Zakon o porezima Zeničko-dobojskog kantona (bosanski jezik)	567	267. Zakon o porezu na promet nekretnina (bosanski jezik)	603
266. Zakon o porezima Zeničko-dobojskog kantona (hrvatski jezik)	585	267. Zakon o porezu na promet nekretnina (hrvatski jezik)	607